

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
OBCHODNÁ FAKULTA

Evidenčné číslo: 102004/B/2023/36145806865794564

ROZVOJ KULTÚRNEHO TURIZMU VO
VYBRANOM REGIÓNE SLOVENSKA

Bakalárska práca

2023

Sofia Kürthiová

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
OBCHODNÁ FAKULTA

ROZVOJ KULTÚRNEHO TURIZMU VO
VYBRANOM REGIÓNE SLOVENSKA

Bakalárska práca

Študijný program: podnikanie v cestovnom ruchu a službách

Študijný odbor: ekonómia a manažment

Školiace pracovisko: katedra cestovného ruchu

Vedúci záverečnej práce: doc. RNDr. Pavol Plesník, PhD.

Bratislava 2023

Sofia Kürthiová

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že záverečnú prácu som vypracovala samostatne, a že som uviedla všetku použitú literatúru.

Dátum:

.....

Sofia Kürthiová

Pod'akovanie

Touto cestou by som chcela poďakovať školiteľovi mojej bakalárskej práce doc. RNDr. Pavlovi Plesníkovi, PhD. za všetky konzultácie, pripomienky a cenné rady pri písaní mojej záverečnej práce a za čas, ktorý mi venoval.

Dátum:

.....

Sofia Kürthiová

Abstrakt

KÜRTHIOVÁ, Sofia: *Rozvoj kultúrneho turizmu vo vybranom regióne Slovenska* – Ekonomická univerzita v Bratislave. Obchodná fakulta; Katedra cestovného ruchu. – Vedúci záverečnej práce: doc. RNDr. Pavol Plesník, PhD.– Bratislava: OF EU, 2023, 51 s.

Cieľom záverečnej práce bolo analyzovať kultúrny turizmus v regiónoch Orava a Kysuce a vytvoriť tak návrh zážitkovo- poznávacích trás v týchto regiónoch. Práca je rozdelená do 3 kapitol. Obsahuje 3 tabuľky a 1 prílohu. Prvá kapitola charakterizuje cestovný ruch všeobecne, definuje kultúrny turizmus, jeho históriu a jednotlivé vybrané typy. V kapitole sa tiež charakterizujú regióny Orava a Kysuce z pohľadu kultúrneho turizmu. Druhá kapitola je zameraná na cieľ práce, metodiku práce a metódy ktoré sme pri písaní práce použili. Záverečná kapitola je zameraná na praktickú časť práce a to konkrétne analýzou nami vytvoreného dotazníka. Táto kapitola obsahuje tiež nami vytvorené návrhy zážitkovo- poznávacích trás na Orave a Kysuciach.

Kľúčové slová:

Cestovný ruch, kultúrny turizmus, kultúrny cestovný ruch, kultúra, Orava, Kysuce

Abstract

KÜRTHIOVÁ, Sofia: *Cultural Tourism Development in the selected region in Slovakia* – University of Economics in Bratislava. Faculty of Commerce; Department of Tourism. – Advisor: Assoc. Prof. Dipl. RNDr. Pavol Plesník, PhD. – Bratislava: OF EU, 2023, 51 pp.

The aim of the bachelor's thesis was to analyse cultural tourism in the Orava and Kysuce regions, and design cognitive routes in these regions. The bachelor thesis is divided into three chapters. It contains 3 tables and 1 attachment. The first chapter describes tourism in general, defining cultural tourism, its history and describes its selected types. The chapter also describes the Orava and Kysuce regions in terms of cultural tourism. The second chapter focuses on the aim of the thesis, the methodology and the methods we used in writing our thesis. The final chapter focuses on the practical part of the thesis, namely the analysis of the data obtained from the questionnaire we have created. This chapter also contains our design of the cognitive routes in Orava and Kysuce region.

Key words:

Tourism, cultural tourism, culture, Orava, Kysuce

Obsah

ÚVOD.....	9
1 SÚČASNÝ STAV RIEŠENEJ PROBLEMATIKY DOMA	
A V ZAHRANIČÍ	10
1.1 CESTOVNÝ RUCH	10
1.2 KULTÚRNY CESTOVNÝ RUCH.....	11
1.2.1 Vybrané formy kultúrneho cestovného ruchu	13
1.3 OPIS REGIÓNOV	16
1.3.1 Orava.....	16
1.3.2 Kysuce	18
2 CIEĽ PRÁCE, METODIKA PRÁCE A METÓDY SKÚMANIA	22
2.1 CIEĽ PRÁCE.....	22
2.2 METODIKA PRÁCE A METÓDY SKÚMANIA	22
3 VÝSLEDKY PRÁCE A DISKUSIA	24
3.1 VYHODNOTENIE DOTAZNÍKA	24
3.2 NÁVRH POZNÁVACÍCH A ZÁŽITKOVÝCH TRÁS	35
3.2.1 Po pamiatkach významných osobností Oravy a Kysúc	36
3.2.2 Pútnická cesta po Orave a Kysuciach	38
3.2.3 Po stopách klasickej architektúry	39
ZÁVER	42
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	43
ZOZNAM PRÍLOH.....	48

Úvod

Kultúrny cestovný ruch patrí medzi jednu z najrýchlejšie sa rozvíjajúcu formu cestovného ruchu. Najčastejším motívom cestovania turistov býva práve spoznávanie nových kultúr, poznávanie kultúrneho dedičstva prostredníctvom návštevy rôznych miest, kultúrnych pamiatok, alebo kultúrnych podujatí. To uspokojuje potreby turistov a prináša im nenapodobiteľné zážitky a atmosféru. A práve preto je kultúrny turizmus medzi turistami veľmi obľúbenou a vyhľadávanou formou cestovného ruchu.

Každá krajina, mesto alebo región majú typické znaky, ktorými sa od druhých odlišujú. Územie Slovenska disponuje vysokým množstvom kultúrno-poznávacích pamiatok vo všetkých regiónoch a turisti tak vytvárajú primerané predpoklady pre ekonomický rozvoj danej destinácie.

My sme si v bakalárskej práci zvolili regióny Orava a Kysuce. Tieto regióny, ktoré sa nachádzajú na severe Slovenska, disponujú kultúrnym potenciálom a sú bohaté nielen na kultúrne pamiatky ale taktiež sú aj rodiskami mnohých významných slovenských osobností.

Cieľom bakalárskej práce je analyzovať kultúrny turizmus v regiónoch Orava a Kysuce a vytvoriť návrh poznávacích a zážitkových trás v rámci kultúrneho turizmu v týchto regiónoch, tak aby boli čo najviac atraktívne a prilákali tým množstvo nových turistov.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

Veľmi častým motívom cestovania je práve kultúra a spolu s ňou tak kultúrny cestovný ruch. Turisti radi spoznávajú ako žili naši predkovia alebo objavujú odlišnú kultúru v regiónoch, navštevujú kostoly, galérie a rôzne iné kultúrne pamiatky. A tým pomáhajú k rozvoju samotného kultúrneho turizmu.

Teoretická časť sa zaoberá oboznámením sa s pojmami ako je cestovný ruch, samotným kultúrnym cestovným ruchom a jeho vybranými formami. Následne samotnou charakteristikou kultúrneho turizmu v regiónoch Orava a Kysuce.

1.1 Cestovný ruch

Skôr ako si zadefinujeme pojem kultúrny cestovný ruch s ktorým sa zaoberá bakalárska práca je potrebné si ozrejmiť širší pojem a tým je samotný cestovný ruch, jeho konkrétne formy. Vymedziť cestovný ruch nie je vôbec jednoduché.

Cestovný ruch je jedným z najrýchlejšie sa rozvíjajúcim a taktiež rastúcim odvetvím. Svetová organizácia cestovného ruchu (WTO) definuje cestovný ruch ako *„činnosť osôb cestujúcich do miest a zotrvávajúcich v miestach mimo svojho obvyklého prostredia po dobu kratšiu než jeden ucelený rok, za účelom trávenia voľného času a služobných ciest“* (Lochmannová, 2015, str.8). Podobne definuje cestovný ruch aj autorka Novacká s Plesníkom (2000, str. 9) a to *„cestovný ruch tvorí súbor aktivít, ktoré uspokojujú potreby ľudí, súvisiace s cestovaním mimo ich trvalého bydliska, bez rozdielu, či dôvodom tohto cestovania je oddych alebo nepravidelná povinnosť (služobná cesta).“* Podľa autorky Šambronskej (2021) cestovný ruch poskytuje sociálny, politický a hospodársky rozvoj v regióne a je tak dôležitým rozvojovým nástrojom, ktorý zároveň pomáha znižovať chudobu a odstraňuje regionálne disparity s pozitívnymi účinkami na kultúrny, sociálny a hospodársky rozvoj oblasti.

Formy cestovného ruchu môžeme rozdeliť na základné a špeciálne. Medzi základné formy cestovného ruchu patrí: kultúrno-poznávací, kúpeľný a liečebný, športovo-turistický cestovný ruch, rekreačný, pobytový cestovný ruch. Medzi špeciálne formy patrí: náboženský, nákupný, kongresový, lovecký, gastronomický, dobrodružný, motivačný, tematický, zážitkový, incentívny cestovný ruch (Gregorová a kol., 2015).

Vzhľadom na zadanie a cieľ bakalárskej práce, ďalšia podkapitola sa zaoberá práve kultúrnym cestovným ruchom.

1.2 Kultúrny cestovný ruch

S cieľom ako lepšie využiť kultúrne zdroje v cestovnom ruchu, sa uskutočnil v 80. rokoch 20.storočia akademický výskum v ktorom hlavnou výskumnou prioritou bolo ponúknuť turistovi čo najväčší kultúrny zážitok ale zároveň aj dbať a chrániť duchovnú a hmotnú kultúru, ktorá predstavuje identitu komunity na danom mieste (Zoran Ristić, 2018). V tomto období sa vyformoval pojem kultúrny cestovný ruch, hoci sa s týmto pojmom stretávame už omnoho dlhšie a dnes ho môžeme zaradiť medzi najrýchlejšie sa rozvíjajúcou formou cestovného ruchu.

Kultúrny cestovný ruch sa zameriava na kultúrne atrakcie ako hlavnú príčinu cestovania (Zoran Ristić, 2018).

V cestovnom ruchu sa kultúra stáva navonok viditeľným aj vďaka ľudským potrebám, túžbam a správaniu sa (Gúčík, 2010). Ak existuje kultúra mal by existovať aj kultúrny cestovný ruch a to platí aj naopak. Navzájom sa ovplyvňujú a výsledkom je vzájomná kooperácia. Kultúra je dôležitým predpokladom efektívneho rozvoja cestovného ruchu , keďže každá destinácia má rozličné kultúrne prostredie. Účastníci cestovného zájazdu prechádzajú z jedného kultúrneho prostredia do druhého a preto každý zájazd nesie v sebe prvok kultúry (Zoran Ristić, 2018).

Kultúrne dedičstvo tvorí základný predpoklad rozvoja kultúrneho turizmu (Gregorová a kol. 2015). Delí sa na hmotné a nehmotné a tvorí zložku duchovného a materiálneho bohatstva Slovenska. Autori Ambrózová a kol. (2009, str.6) tvrdia že, *„tradičná ľudová kultúra predstavuje tú jeho časť, ktorú vytvorili, ktorou žili a dodnes žijú najširšie vrstvy obyvateľstva – príslušníci slovenského národa, národnostných menšín a etnických skupín, ľudia rôznych konfesii, žijúci v rozdielnych prírodných a ekonomických podmienkach. Táto kultúrna rozmanitosť je hodnotou, ktorá prináša významné kultúrne benefity, napĺňa estetické potreby a utvára pocit spolupatričnosti, čím prispieva k zlepšeniu kvality života celej spoločnosti.“*

Kultúrny cestovný ruch nie je jednoduché vysvetliť a v odbornej literatúre existuje niekoľko definícií pre tento pojem. „Kultúrny cestovný ruch známy aj pod pojmom kultúrno-poznávací cestovný ruch plní významnú spoločenskú funkciu ako prostriedok zvyšovania spoločenskej, kultúrnej, odbornej a všeobecnej vzdelanostnej úrovne človeka poznávaním kultúrnych, umeleckých, historických pamiatok a hodnôt, ktoré ľudstvo za stáročia vytvorilo. Stáva sa prostriedkom výchovy jedinca i národa

k národnému povedomiu, k úcte k histórii, kultúrnym pamiatkam a tradíciám“ (Novacká, 2007, str.110).

Má jedinečnú dispozíciu, ako jeden zo špecifických druhov cestovného ruchu, podieľať sa na formovaní podmienok pre trvalo udržateľný rozvoj regiónu. *„Je výrazne podporovaný zo strany EÚ v rámci trvalo udržateľného prístupu k cestovnému ruchu. Zameriava sa na umelecké a kultúrne hodnoty a kultúrne dedičstvo a je alokovaný celoplošne v krajine, v mestách s umeleckým bohatstvom, aj v oblastiach na vidieku s vysokou koncentráciou významných lokalít a miestnych tradícií“* (Borovský, Smolková, Niňajová, 2008, str. 89).

UNWTO pokladá kultúrny turizmus za *„pohyb osôb motivovaných predovšetkým kultúrnymi dôvodmi, ako napríklad študijná cesta, performing arts, kultúrna cesta, festival a iné eventy, návšteva pamiatok a sídiel, cesty za poznávaním prírody, folklórom a umením, ako aj náboženské púte“* (McKercher – Du Cros, 2002, s. 4).

Kultúrny turizmus sa rozvíja hlavne na území miest. Takýto turizmus sa označuje aj ako mestský turizmus. Tu sa sústreďujú občania, ktorí prezentujú aktuálny spôsob života krajiny kde žijú. V mestách sa nachádza viac kultúrnych a historických objektov (galérie, múzeá, kultúrne a umelecké podujatia) ako na vidieku. Na vidieku môžu turisti spoznať skôr tradičný spôsob života ako sú zvyky alebo tradície danej oblasti (Matlovičová a kol., 2015).

Medzi atrakcie kultúrneho cestovného ruchu môžeme zaradiť :

- *Sakrálné pamiatky* – kostoly, chrámy, katedrály, pútnické miesta, kláštory a i.,
- *Svetské historické architektonické pamiatky* – hrady, zámky, zrúcaniny, kaštiele a i.,
- *Archeologické náleziská* – vykopávky, ruiny, staré sídla, pohrebiská a i.,
- *Pamiatky ľudovej architektúry* – skanzeny a i.,
- *Kultúrne ustanovizne* – múzeá, divadlá, galérie, knižnice a i.,
- *Kultúrne podujatia* – koncerty, folklórne festivaly a i.,
- *Kultúrne trasy* – tvorí ju skupina lokalít so spoločným pôvodom,
- *Kultúrne krajiny* – parky, vodné kanály, záhrady (Plesník, 2004, str. 35).

Kultúrny cestovný ruch rozdeľujeme na : *mestský cestovný ruch, vidiecky kultúrny cestovný ruch, etnický cestovný ruch, militárny cestovný ruch, cestovný ruch priemyselných a technických pamiatok, cestovný ruch „živej histórie“, kultúrno-prírodný cestovný ruch, exotický cestovný ruch, kulinársky cestovný ruch, cestovný ruch zameraný na hobby, religiózny cestovný ruch, temný cestovný ruch (dark tourism/tanatoturistika)* (Gregorová, 2015, str.27).

1.2.1 Vybrané formy kultúrneho cestovného ruchu

1.2.1.1 Mestský turizmus

Autor Gúčík (2000, s. 25) definuje mestský cestovný ruch (urban tourism) ako *„formu pobytu návštevníkov v meste, ktorého hlavným cieľom je zážitok z návštevy, pričom môže byť motivovaný buď pracovne (obchodný, veľtržný, kongresový turizmus) alebo turisticky (kultúrny, vzdelávací, nákupný, zdravotný, návšteva príbuzných).“*

Mestský cestovný ruch zahŕňa aktivity domácich a medzinárodných turistov ako aj domácich obyvateľov v mestských oblastiach a v prírode. Mestské oblasti, ako sú mestá a veľkomestá, pôsobia ako cestový ruch destinácií a taktiež sú bránami do iných miest. Turistické aktivity neprebiehajú rovnomerne po celom území mesta, ale majú tendenciu sústreďovať sa v jeho centre, ktoré ponúka svojim návštevníkom širokú škálu aktivít, kontrasty súčasnej a historickej architektúry, nočný život a rôzne kultúrne zariadenia (Cave, Jolliffe, 2012).

Mestský turizmus tvoria :

- primárne prvky - a to napr. návštevnícke atrakcie so schopnosťou prilákať turistov,
- sekundárne prvky - ako je doprava, ktorú využívajú turisti na cestu do ich cieľa (Cave, Jolliffe, 2012).

1.2.1.2 Kultúrny turizmus na vidieku

K hlavným atribútom kultúrneho turizmu na vidieku patrí spoznávanie kultúry, tradícií a zvykov danej lokality, regiónu alebo krajiny a taktiež spoznávanie samotnej histórie (Jarábková a kol., 2021). Podľa UNWTO je vidiecky turizmus druh turistickej aktivity, v rámci ktorej sú skúsenosti návštevníka spojené so širokou škálou produktov, ktoré sú vo všeobecnosti spojené s aktivitami založenými na prírode, poľnohospodárstvom, vidieckym životným štýlom/kultúrou, rybolovom a prehliadkou pamiatok.

Cestovný ruch na vidieku je každý cestovný ruch, ktorý je situovaný vo vidieckom priestore bez ohľadu na to, či primárne využíva vidiecke prostredie ako najdôležitejšiu atraktivnosť, prípadne či by mohol byť situovaný na akomkoľvek mieste. Samozrejme, nie každý spôsob vidieckeho turizmu možno považovať za kultúrny (Šťastná a kol. , 2020).

„Aktivity vidieckeho turizmu sa uskutočňujú mimo mestské (vidiecke) oblasti s týmito charakteristikami:

- *nízka hustota obyvateľstva,*
- *krajina a využitie pôdy, v ktorej dominuje poľnohospodárstvo a lesníctvo a*
- *tradičná sociálna štruktúra a životný štýl“* (Kerekeš, 2019, str.10).

Návšteva historických pamiatok, ktoré sú zahrnuté vo svetovom dedičstve UNESCO, spoznávanie ľudovej architektúry, návšteva sakrálnych pamiatok, sakrálnych objektov, folklórnych podujatí a jarmokov, zoznámenie sa s ľudovými piesňami a hudbou tvoria významnú zložku aktivít vo vidieckom turizme. Vysoký predpoklad na rozvoj turizmu na vidieku má skoro každá dedina. Miestna samospráva sa preto snaží realizovať všetky svoje zámery, aby prinášali turistom čo najlepšie služby (Kerekeš, 2018).

1.2.1.3 Etnický turizmus

Gregorová a kol. (2015, str.19) tvrdia že *„Etnický cestovný ruch vzniká ako dôsledok emigrácie a zahŕňa cestovanie s motívom navštívenia pôvodnej vlasti, (vlasti rodičov, prarodičov), príp. návštevu území obývaných zaujímavými národmi s cieľom sledovať ich zvyky a spôsob života (etnografický cestovný ruch).“* Rozvíjanie etnického turizmu prebieha v miestach, kde bývajú komunity, ktoré sa snažia o zachovanie tradícií a zvykov ich predkov alebo na miestach, ktoré si udržujú ich tradičný charakter. Na malý moment sa tak turisti, ktorí ich navštevujú kvôli spoznávaniu rôznych spôsobov života a kultúry, môžu stať jej súčasťou (Matlovičová a kol., 2015).

Rozlišuje tri modifikácie etnického cestovného ruchu. Prvý typ je spojený so vzdelávacími cestami napríklad do národných dedín, múzeí alebo parkov. Druhým typom je etnický cestovný ruch s definujúcim prístupom k introverzii, aby sa uspokojila potreba národnosti v etnickej socializácii. Tretím typom etnického turizmu je dlhodobé „etnicky extravagantné“ cestovanie s cieľom vytvoriť „holistický etnický geografický obraz jednotlivých regiónov a iných krajín“.

Pri organizovaní zájazdov a trás etnického charakteru by sa v prvom rade mala prezentovať a propagovať originalita určitej etnickej kultúry, ktorej jedinečné črty sú zamerané nielen na poznávanie novej krajiny alebo regiónu, ale aj na reflexívne „pýtanie sa“ cestovateľa o význame jeho vlastnej identity. Pochopenie (náhodným turistom) predtým neznámeho miesta so zvláštnosťami náboženského, spoločenského a každodenného života dáva nové príležitosti na spoznávanie ich histórie a kultúry. Preto sa v moderných spoločnostiach prirodzene zvyšuje chápanie významu etnického turizmu. Tematická podmienenosť a rozšírený dopyt po etnickom turizme sú determinované globalizáciou a v dôsledku toho aj prelínaním kultúr. Turisticko-kognitívny proces dnes nadobúda dvojaký charakter: na jednej strane záujem o kultúru a život iných národov získava čoraz väčší význam a na druhej strane pozornosť prehlbuje k prvotným zdrojom vlastnej kultúry, duchovným základom vlastnej etnickej minulosti, jej historickým a náboženským tradíciám a strateným hodnotám. Spolu s nárastom interakcie medzi krajinami sa rozvíja aj etnické sebavedomie ľudí, túžba „dotknúť sa“ ich pôvodu a spoznať význam ich existencie. To všetko nevyhnutne ovplyvňuje obsah etnického turizmu (Chistyakova, 2020).

1.2.1.4 Vlastivedný turizmus

Ďalšou z foriem kultúrneho turizmu je vlastivedný turizmus. Autor Gúčík (2010, str. 66) vo svojom diele uvádza že vlastivedná turistika *„je obsahovo zameraná na poznávanie pamiatok prírodného, archeologického, etnografického, historického a umeleckého charakteru v regióne alebo na území štátu.“*

Vlastivedný turizmus sa teda zameriava na objavovanie a poznávanie prírodného a kultúrneho dedičstva. Poznávanie krajiny, ktoré je prepojené s edukačným charakterom, zväčša prevažuje v tejto forme kultúrneho turizmu. Zámer poznávania turistov môže byť :

- poznávanie kultúrneho dedičstva (historické stavby, historické lokality, historické mestá ,mestské časti, regióny, etnické oblasti)
- poznávanie prírodného dedičstva (pamiatky, na pripomenutie vzácnej udalosti, výnimočné biotopy, vzácne náleziská prírody, presne vymedzené pamiatkové územia s nezvyčajnou globálnou hodnotou) (Matlovičová, Klamár, Mika, 2015).

Vlastivedný turizmus je v mnohých prípadoch braný aj ako osobitná forma turizmu. Príčinou rozličného chápania tejto skutočnosti je vynechanie prírodných prvkov

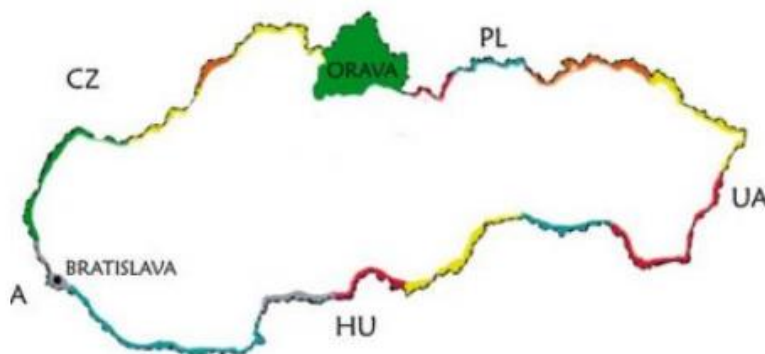
prostredia (ktoré sú súčasťou vlastivedného turizmu) v kultúrnom turizme. Tieto dve formy sa však vzájomne do určitej časti prekrývajú (Matlovičová a kol., 2015). Charakter vlastivednej turistiky má aj špeciálna forma kultúrneho cestovného ruchu a to je *geoturistika*, ktorá sa zaoberá geologickými procesmi prebiehajúcich na povrchu i vo vnútri Zeme (Gúčík, 2010).

1.3 Opis regiónov

1.3.1 Orava

Orava je najsevernejším historickým regiónom na Slovensku. Hraničí s Poľskom a týmto územím preteká rieka Orava (Beňušková a kol., 2005). Územie pozostáva z 3 okresov, ktoré tvorí 59 obcí a 4 mestá na rozlohe 1659 km². Najväčšími mestami sú Dolný Kubín, Tvrdošín, Námestovo a Trstená (Lacika, 2010). Región sa rozdeľuje na hornú a dolnú Oravu (tvorí až tretinu celkového územia regiónu). Územie, ktoré sa nachádza východne od mesta Námestovo sa označuje aj ako Biela Orava (Beňušková a kol., 2005). Práve na území Bielej Oravy sa nachádzajú veľké vidiecke sídla ako sú napríklad obce Zákamenné, Rabča alebo obec Nižná (Lacika, 2010).

Obr.1 Mapa regiónu Orava

Zdroj: <https://www.visitorava.sk/orava/>

V regióne Orava je veľmi dobre rozvinutý cestovný ruch a poskytuje rozmanitú ponuku služieb, ktoré zaručene uspokojia každého turistu, ktorý navštívi tento región. Bohatosť tohto regiónu sa prejavuje množstvom kultúrno-historických pamiatok alebo technických zaujímavostí, ktoré sa zachovali vo veľmi dobrom stave a sú súčasťou svetového kultúrneho a prírodného dedičstva ako sú drevené kostoly v Leštínach

a v Tvrdošíne (pamiatkami UNESCO sú od r. 2008) (ŽTK, 2014). Artikulárny evanjelický kostol v Leštínach je jedinečný tým, že je zachovaný bez väčšej zásahy do pôvodnej architektúry. Jeho interiér je farebne, bohato zdobený oproti jeho exteriéru (Lacika, 2010). Jeho súčasť tvorí barokový oltár s drevorezbou ktorý pochádza zo 17. storočia. V Tvrdošíne sa nachádza rímsko-katolícky neskorogotický Kostol Všetkých svätých, ktorého interiér tiež tvorí oltár zo 17. storočia a v tomto storočí kostol začali prebudovávať v renesančnom duchu (ŽTK, 2014).

Na strmom vápencovom brale sa nachádza Oravský hrad nad obcou Oravský podzámok. Prvé písomné zmienky pochádzajú už z 13. storočia (Štepita, 2013). Postupným vývojom stavebných štýlov prešiel od gotiky až po romantizmus. Hrad bol vyhlásený za národnú historickú pamiatku v roku 1961 a dnes môžu turisti navštíviť Oravské múzeum, ktoré v tomto hrade sídli. V tomto regióne sa nachádza množstvo kaštieľov ako sú napríklad renesančný kaštieľ a barokový kaštieľ vo Vyšnom Kubíne, v Hornej Lehote sa nachádza renesančný kaštieľ a taktiež kaštieľ v mestskej časti Dolného Kubína (ŽTK, 2014).

Z technických pamiatok je významná Oravská lesná železnica v Oravskej lesnej. V rokoch 1918- 1971 bolo v tejto bývalej úzkorozchodnej Kysucko-oravskej lesnej železnici zväžané drevo z lesov. V súčasnosti je v prevádzke od roku 2008 prístupný úsek medzi stanicami Tanečník a Beskydy v dĺžke 3,5 km (ŽTK, 2014).

Pamiatkovú rezerváciu ľudovej architektúry v Podbieli tvorí 74 ľudových stavieb z 19. a začiatku 20. storočia (Lacika, 2010). Drevenice v súčasnosti nie sú obývané ale slúžia skôr na prehliadky týchto ľudových domov (Štepita, 2013).

V strede Oravskej Priehrady sa nachádza Slanický ostrov, nazývaný aj ako ostrov umenia, na ktorom je barokový kostol, v ktorom sa nachádzajú stále expozície ľudového umenia a v exteriéry nájdú turisti lapidárium „Oravskej kamenárskej tvorby 18. a 19.storočia“ (Štepita, 2013).

V Dolnom Kubíne sídli Oravská galéria, ktorá patrí medzi najvýznamnejšie verejné galerijné inštitúcie. Medzi ďalšie galérie v tomto regióne patrí Galéria ľudového rezbárstva v Babíne alebo ART GALÉRIA Schürger v Tvrdošíne. Medzi významné múzeá na Orave jednoznačne patrí Múzeum oravskej dediny ktoré sa nachádza v Zuberči-Brestovej. Areál dokumentuje život ľudu, ľudovú architektúru a kultúru Oravy. Súčasťou múzea sú sakrálne a technické stavby, drevený kostol s cintorínom a pravidelne sa tu konajú tematické podujatia (Beňušková a kol., 2005).

Oravský folklór reprezentujú folklórne súbory ako napríklad súbor Oravan z Nižnej a detský folklórny súbor Pilsko z Oravského Veselého. Veľa folklórnych súborov funguje iba zriedkavo v príležitosti folklórnych slávností. Medzi folklórne slávnosti na Orave patria Podrohácke folklórne slávnosti v Zuberici-Brestovej. Medzi ďalšie folklórne podujatia patria napríklad Folklórne slávnosti pod Babou Horou a Folklórne slávnosti v Podbieli, medzinárodný gajdošský festival Gajdovačka, festival Staré nôty mladých strún v Habovke, Pltnícke dni v Nižnej (Beňušková a kol. , 2005).

Orava je rodiskom mnohých významných slovenských osobností. Najvýznamnejšou osobnosťou tohto regiónu je jeden z predstaviteľov realistických, lyricko-epických autorov slovenskej literatúry z prelomu 19. a 20. storočia - Pavol Országh Hviezdoslav. Jeho život približuje expozícia v Oravskom múzeu Pavla Országha Hviezdoslava v Dolnom Kubíne. Hviezdoslavova hájovňa pod Babou horou, kde Hviezdoslav čerpal inšpiráciu k svojmu dielu Hájnikova žena, je spájaná taktiež s rodiskom ďalšieho predstaviteľa slovenskej literatúry – Mila Urbana (visitorava.sk).

Ďalšou významnou osobnosťou je slovenský realistický spisovateľ Martin Kukučín. Jeho pamätný dom môžu turisti navštíviť v dedinke Jasenová, neďaleko od Dolného Kubína (visitorava.sk).

Keďže nie je možné vytvoriť expozíciu každej významnej osobnosti z Oravy, tak aj napriek tomu sa vytvárajú rôzne besedy, krátkodobé výstavy alebo kultúrne udalosti venované práve osobnostiam z tohto regiónu. Sú nimi napríklad spisovateľka literatúry pre deti a mládež Margita Figuli, ktorá sa narodila v obci Vyšný Kubín, ďalej významný jazykovedec Martin Hattala, spisovateľ a literárny kritik Ladislav Nádaši Jégé, autor národnej hymny Janko Matúška, zakladateľ slovenskej moderny Ľudovít Fulla a významný slovenský maliar Martin Benka (osobnosti.oravskakniznica.sk).

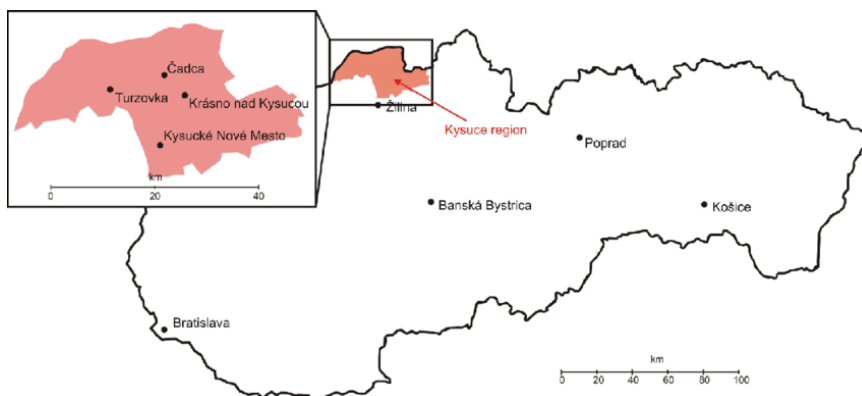
1.3.2 Kysuce

Jednou z najkrajších častí stredného Slovenska tvorí región Kysuce. Má nielen bohatú históriu, ktorá sa odrazila na kultúre, architektúre, folklóre a rôznych tradíciách ale zároveň je tento región jedinečný aj svojou polohou na rozhraní troch Európskych štátov a to Slovenskej, Poľskej a Českej republiky (Čarnecká, 2010).

Región sa rozprestiera na severozápade na rozlohe 934 km², čo tvorí 1,9 % z celkovej rozlohy Slovenska. Územie pozostáva z 2 okresov, ktoré tvorí 34 obcí a 4

mestá. Najväčšími mestami sú Čadca, Kysucké Nové Mesto, Turzovka a Krásno nad Kysucou (Sloviaková, 2014).

Obr. 2 Mapa regiónu Kysuce

Zdroj : Hronček a kol., The identification of geosites as elements of geotourism offer in Kysuce region, Slovakia, 2017, str. 116

Veľký dôraz dávajú Kysučania kresťanskej viere, ktorá je už od nepamäti prepojená s týmto regiónom. Množstvo kostolov, kaplniek tvoria dominanty tohto regiónu ako je napríklad farský kostol sv. Bartolomeja, ktorý sa nachádza v meste Čadca. Kaplnky sa tu nachádzajú takmer v každej obci, z najvýznamnejších sú to napríklad kaplnka na Grúni v Staškove, na Drahošanke sa nachádza Lurská kaplnka, Kaplnka na Murínkovom vrchu v Olešnej, v Oščadnici sa nachádza Kaplnka Zadedová, Kaplnka sv. Jozefa na Zágruni v Čiernom a množstvo ďalších. Oblúbenou atrakciou pre turistov sú každoročne konajúce sa púte a to napríklad ku kaplnke Anny vo Vysokej nad Kysucou, Staškove – Jelitove, ku kaplnke sv. Cyrila a Metoda v Klokočove (Sloviaková, 2014).

Turisti sa môžu dozvedieť o bohatej histórii Kysúc v kaštieli v Radoli, ktorý je jednou z najstarších kultúrnych pamiatok v regióne. V tejto obci sa nachádza taktiež aj archeologické nálezisko Koscelisko, ktoré vykazuje stopy osídlenia Kysúc v neskorej dobe kamennej (Sloviaková, 2014).

Tradičná drevená architektúra sa zachovala takmer na celom území regiónu Kysúc a to hlavne v Turzovke, Zákopčí, Oščadnici, Ochodnici, v Hornom Vadičove, Kysuckom Lieskovci, Klokočove a Povine (Beňušková a kol. , 2005).

Región Kysuce je bohatý na veľký počet múzeí a expozícií, ktoré prezentujú javy lokálnej tradičnej kultúry. Tradičný interiér, ľudový odev, ľudové úžitkové umenie, drotárstvo dokumentuje Kysucké múzeum, ktoré sa nachádza v Čadci ale taktiež jeho expozície je možné vidieť aj v Kysuckom Novom Meste a v Radoli. Ďalším významným múzeom je Múzeum kysuckej dediny v prírode vo Vychylovke (Beňušková a kol. , 2005). Je to jednou z 'najrozsiahlejších expozícií ľudovej architektúry v ktorom sa nachádza spolu 34 stavieb , ktoré umožňuje turistom nahliadnuť do života predkov, ktorí obývali tento región. V areáli sa nachádza aj významná historická lesná úvratňová železnica (národná kultúrna pamiatka). Táto železnica je aktuálne ako jediná fungujúca úvratňová železnica v Európe a ponúka turistom skanzenu jedinečnú 3,6 km jazdu areálom (ŽTK, 2012).

Veľký dôraz tu ľudia kladú na zachovávanie tradičných remesiel, ktoré majú pre nich značný význam a snažia sa im stále venovať (Barančoková, Barančok, 2019). Kysučania vedia veľmi dobre o svojich tradíciách v rámci regiónu. Pomohol im k tomu rozmach kultúry, ktorý sa týka lokálnych a regionálnych tradícií ako sú napríklad lokálne folklórne súbory, expozície v múzeách alebo amatérske divadelné súbory (Beňušková a kol. , 2005). Tak isto sa snažia zachovávať si zvyky a ľudové tradície v rámci folklórnych skupín či ľudových súborov. Miestne folklórne súbory reprezentujú svoje dané územie v ktorom vznikli (Barančoková, Barančok, 2019). Folklór, či už ide o tanečný alebo hudobný, sa v každom subregióne od seba odlišuje. Napríklad severná časť Kysúc je typická so svojimi dožinkovými ťahavými piesňami. Typickými tancami pre tento región sú napríklad vyhadzovaná, ukláková, sellácka alebo na kúby. Regionálnou charakteristikou Kysúc je tanec burkot, ktorý sa spája so stavaním nového domu, v ktorom by sa mala ušliapať podlaha. Významné podujatia ktoré sa organizujú v tomto regióne sú napríklad v obci Ochodnica kde sa organizujú Dni národnej kultúry, pre obec Skalité je typický folklórny festival Goralské dni a v obci Turzovka sa usporadúvajú beskydské slávnosti (Beňušková a kol., 2005). V meste Čadca sa organizuje Bartolomejský jarmok s festivalom Drôtománia. Drôtomániou si ľudia pripomínajú slávnú drotársku tradíciu (ŽTK, 2012).

Kysuce sú rodným regiónom množstva osobností (Sloviaková, 2014). Jedným z nich je herec Jozef Kroner, ktorý sa narodil v obci Staškov. Nachádza sa tu jeho rodný dom , kde je zariadená pamätná izba v ktorej si návštevníci môžu priblížiť hercov život a jeho rodinu (ŽTK, 2012). Turisti môžu navštíviť tiež pamätnú izbu v Čiernom,

pamätnú izbu dramatika Jána Palárika v Rakovej alebo pamätnú izbu prozaika Rudolfa Jašíka v Turzovke (Sloviaková, 2014).

2 Ciel' práce, metodika práce a metódy skúmania

2.1 Ciel' práce

Hlavným cieľom bakalárskej práce je analyzovať kultúrny turizmus na Orave a Kysuciach a vytvoriť aj na základe odpovedí respondentov na dotazník tak aj po dôkladnej analýze regiónov návrh poznávacích a zážitkových trás na Orave a Kysuciach, ktoré by mohli pomôcť k rozvoju turizmu v týchto regiónoch.

Predpokladom naplnenia hlavného cieľa je stanovenie a následná realizácia čiastkových úloh reprezentujúcich parciálne ciele, ktoré sme si stanovili nasledovne:

1. spracovanie teoretickej časti na základe odbornej literatúry od domácich a zahraničných autorov,
2. charakteristika pojmu kultúrny turizmus a jeho jednotlivé formy,
3. zmapovanie územia regiónov Orava a Kysuce,
4. zistiť názory respondentov pomocou dotazníka,
5. vytvoriť návrh poznávacích a zážitkových trás v regiónoch Orava a Kysuce.

Za účelom získania informácií od respondentov na náš vytvorený dotazník formulujeme nasledovné hypotézy:

- predpokladáme, že aspoň 70% respondentov budú účastníci kultúrneho turizmu ,
- predpokladáme, že najväčší záujem bude o trasu zameranú na sakrálné pamiatky,
- predpokladáme, že najväčší záujem o atrakciu, ktorú by chceli respondenti navštíviť na Orave bude Oravský hrad a múzeum Oravskej dediny v Zuberici,
- predpokladáme, že najväčší záujem o atrakciu, ktorú by chceli respondenti navštíviť bude skanzen Vychylovka.

2.2 Metodika práce a metódy skúmania

Spracovanie odbornej literatúry, či už knižnej alebo internetovej, od rôznych domácich a zahraničných autorov nám tvoril podklad pri písaní bakalárskej práci.

V prvej časti – teoretickej, sme použili rôzne metódy skúmania, a to metódu dedukcie ale aj metódu analýzy. Na začiatku teoretickej časti sme sa zaoberali všeobecne pojmom cestovný ruch. Následne sme sa už konkrétne zaoberali kultúrnym cestovným ruchom, ktorý sme bližšie priblížili. Najprv sme si vysvetlili jeho históriu

vzniku, ďalej sme sa zaoberali atrakciami kultúrneho turizmu a nakoniec aj jeho vybranými typmi. Na záver teoretickej časti sme sa zaoberali nami vybranými regiónmi Orava a Kysuce. Tieto dva regióny sme charakterizovali a zanalyzovali v nich atrakcie kultúrneho turizmu.

V druhej časti – praktickej, bakalárskej práce sme si zvolili kvantitatívnu metódu teda empirický výskum. Použili sme metódu zberu údajov pomocou dopytovania v našom dotazníku, ktorý bol uverejnený online. Dotazník obsahoval dokopy 13 otázok a bol určený prioritne pre účastníkov kultúrneho turizmu. Otázky sa týkali napríklad preferencií atrakcií kultúrneho turizmu, ako často sa zúčastňujú na kultúrnom turizme ale taktiež aj čo by radi navštívili v regiónoch Orava a Kysuce. V dotazníku sme zahrnuli aj otázky, ktoré sa týkajú pohlavia, veku, bydliska a sociálneho statusu respondenta. Dotazník sme publikovali online v polke januára 2023 na týždeň a zúčastnilo sa ho spolu 111 respondentov. Následne sme v našej praktickej časti vytvorili 3 produkty cestového ruchu a to zážitkovo- poznávacie trasy. Trasy sú zamerané na konkrétne oblasti kultúrneho turizmu. Prvá trasa má názov „Po pamiatkach významných osobností Oravy a Kysúc“, druhá má názov „Pútnická cesta po Orave a Kysuciach“ a posledná tretia nesie názov „Po stopách klasickej architektúry Oravy a Kysúc“. Tieto nami vytvorené trasy by mohli zvýšiť a oživiť návštevnosť Oravy a Kysúc.

3 Výsledky práce a diskusia

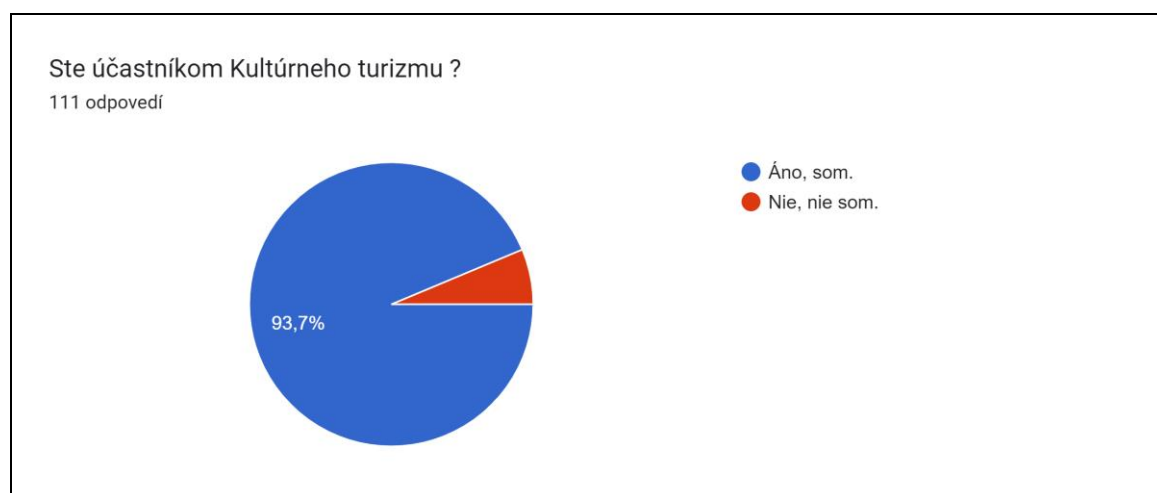
V našej praktickej časti bakalárskej práce sme si ako formu dopytovania zvolili online dotazník, ktorý bol vytvorený cez platformu Google Forms. Následne sme vytvorili 3 produkty a to zážitkovo poznávacie trasy, ktoré by mohli slúžiť na oživenie návštevnosti na Orave a Kysuciach.

3.1 Vyhodnotenie dotazníka

Na dotazník, ktorý bol určený primárne pre účastníkov kultúrneho turizmu nám odpovedalo na 13 otázok spolu 111 respondentov. Naši respondenti boli rôzneho veku a z rôznych častí Slovenska. Otázky boli prevažne uzavreté až na jednu výnimku. Dotazník sme vytvorili v polovici januára 2023 a bol publikovaný prevažne cez rôzne sociálne siete.

Otázka č.1

Obr. č. 3 Graf zúčastňovania sa na kultúrnom turizme

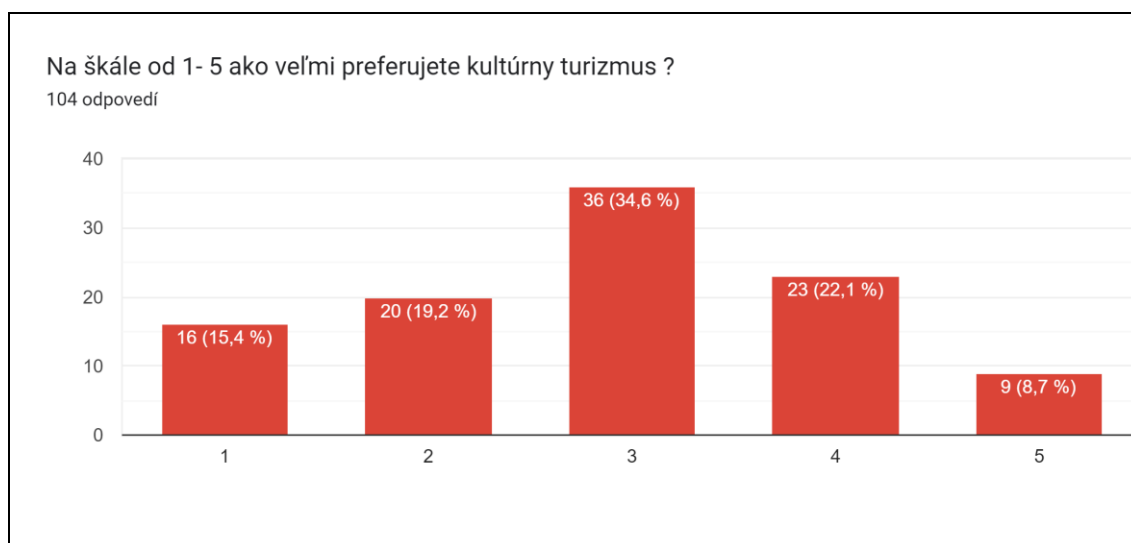

Zdroj: Vlastné spracovanie

Prvou otázkou sme zisťovali či sú respondenti účastníkmi kultúrneho turizmu. Predpokladali sme, že náš dotazník budú vyplňať prevažne iba respondenti, ktorí sa zúčastňujú kultúrneho turizmu a to sa aj naplnilo kde až 93,7 % respondentov odpovedalo kladne a to áno, som účastníkom kultúrneho turizmu a zvyšných 6,3 % sa na kultúrnom turizme nezúčastňuje. Naša prvá hypotéza sa potvrdila, dokonca bola až pomerne vysoká na naše prvotné predpoklady.

Otázka č.2

Obr. č. 4 Graf Preferencií kultúrneho turizmu

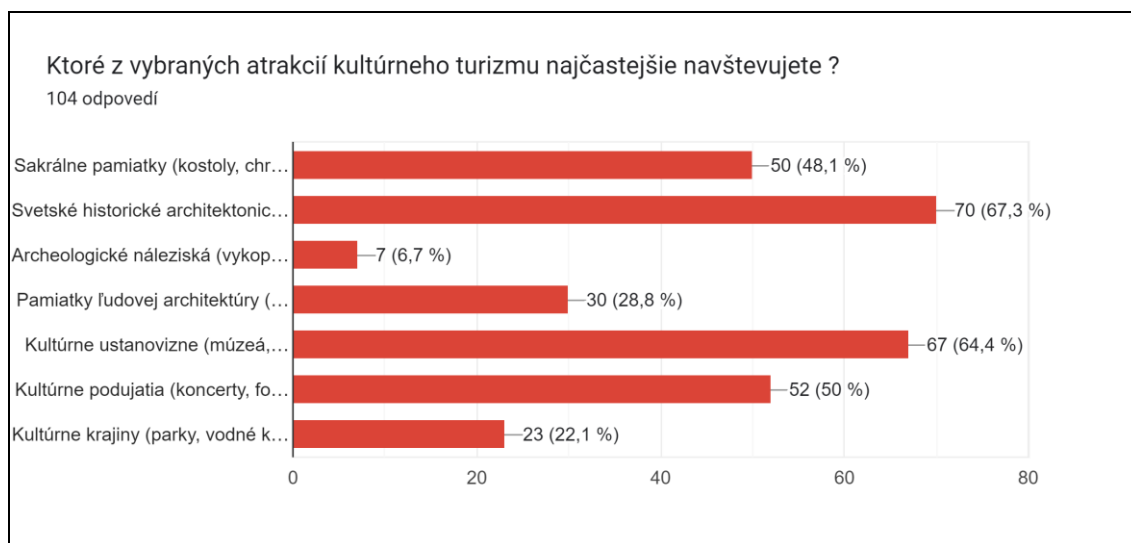
Zdroj: Vlastné spracovanie

Nasledujúce otázky boli určené pre respondentov, ktorí označili v prvej otázke možnosť áno, som účastníkom na kultúrnom turizme, preto na tieto otázky odpovedalo 104 respondentov z celkového počtu 111.

Druhá položená otázka bola zameraná na preferovanie kultúrneho turizmu na škále od 1 do 5, pričom 1 je najmenej a 5 je najviac. 15,4 % respondentov preferuje kultúrny turizmus na úrovni 1 čiže najmenej. 19,2 % preferuje kultúrny turizmus na úrovni 2. Najvyšší počet odpovedí, až 34,6 %, bol na úrovni 3, čo predstavuje strednú preferenciu kultúrneho turizmu. Druhý najvyšší počet získala úroveň 4 a to 22,1 % a úroveň 5, čo predstavuje najväčšie preferencie, zvolilo 8,7 % respondentov. Môžeme tvrdiť, že kultúrny turizmus je medzi respondentami obľúbený a preferencie sú veľmi vysoké.

Otázka č.3

Obr. č. 5 Graf Preferencií atrakcií kultúrneho turizmu

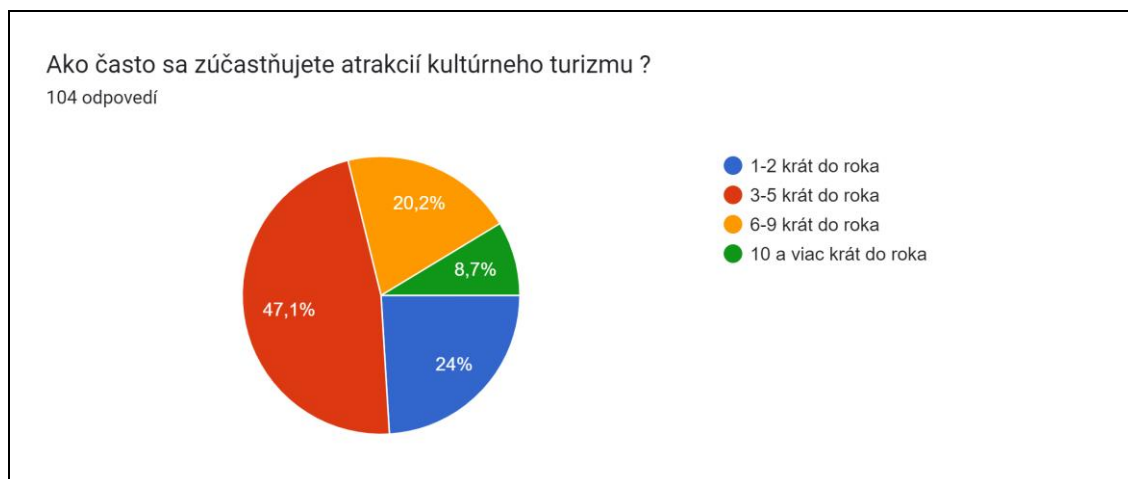

Zdroj: Vlastné spracovanie

V poradí tretia otázka sa týkala ktorých z vybraných atrakcií kultúrneho turizmu najčastejšie respondenti navštevujú. Respondenti mohli označiť viacero možností. Najčastejšie označenou odpoveďou boli svetské historické architektonické pamiatky. Respondenti označili túto odpoveď až 70 krát z celkového počtu 104, čo predstavuje 67,3 %. Druhou najnavštevovanou atrakciou sú kultúrne ustanovizne, ktoré boli označené 67 krát z celkového počtu 104 a tvoria 64,4 %. Taktiež veľmi obľúbenými sú kultúrne podujatia, tvoria 50 % z celkového počtu a sakrálne pamiatky, ktoré tvoria 48,1 % z celkového počtu. Naopak najmenej navštevovanou atrakciou sú archeologické náleziská, ktoré označilo iba 7 respondentov z celkového počtu 104, čo predstavuje iba 6,7 % . Medzi respondentmi sú veľmi obľúbené skôr múzeá, galérie, kostoly alebo chrámy oproti archeologickým náleziskám ktoré respondenti naopak až tak nepreferujú.

Otázka č.4

Obr. č. 6 Graf účasti na atrakciách kultúrnom turizme

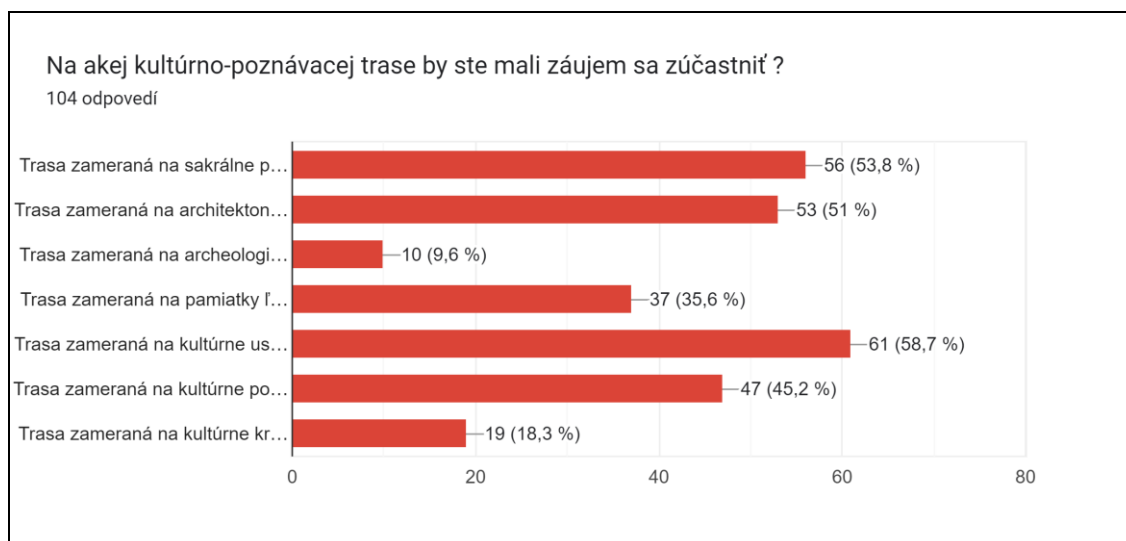

Zdroj: Vlastné spracovanie

V štvrtej otázke sme sa pýtali respondentov ako často sa zúčastňujú atrakcií kultúrneho turizmu. Najväčšie percentuálne zastúpenie má kategória 3-5 krát do roka a to 47,1 %, čo predstavuje 49 respondentov. 20,2 % respondentov navštevuje atrakcie kultúrneho turizmu 1-2 krát do roka. 20,2 % respondentov zvolilo možnosť 6-9 krát do roka a 8,7% zvolilo možnosť 10 a viac krát do roka. Z výsledných informácií môžeme tvrdiť, že respondenti navštevujú atrakcie kultúrneho turizmu v priemere 3-5 krát do roka.

Otázka č.5

Obr. č. 7 Graf Kultúrno- poznávacej trasy o ktorú je záujem sa zúčastniť

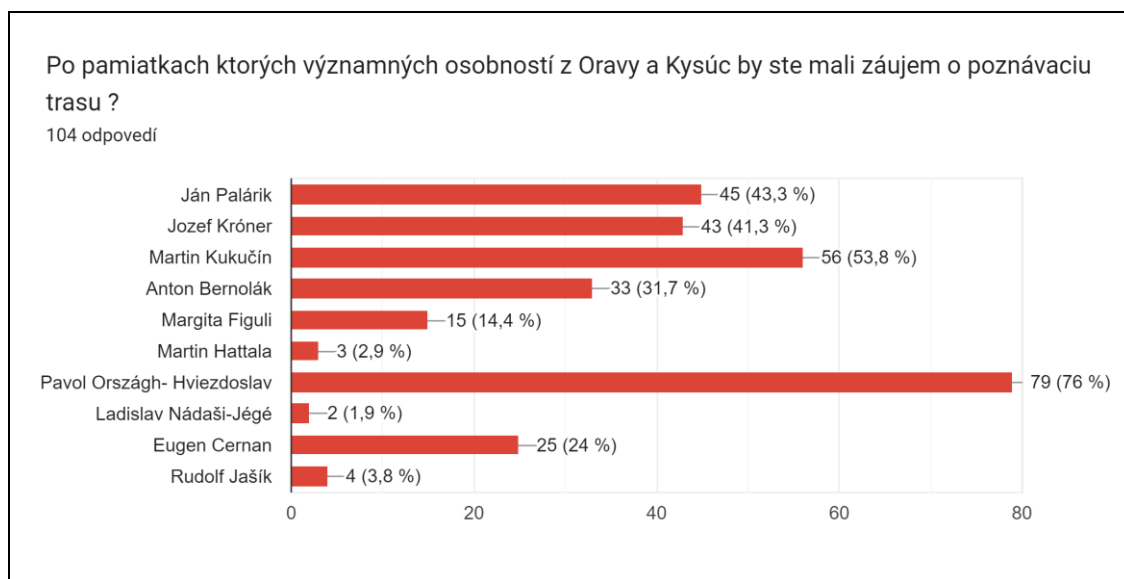

Zdroj: Vlastné spracovanie

Ďalšou v poradí piatou otázkou sme zisťovali na akej kultúrno-poznávacej trase by mali respondenti záujem sa zúčastniť. Pri tejto otázke mohli respondenti označiť viacero možností. Odpovede boli veľmi vyrovnané medzi trasou zameranou na kultúrne ustanovizne, ktorá bola označená 61 krát z celkového počtu 104, čo predstavuje 58,7 %. Ďalej medzi trasou zameranou na sakrálné pamiatky, ktorá bola označená 56 krát z celkového počtu 104, čo predstavuje 53,8 % a trasou zameranou na svetské historické architektonické pamiatky, ktorá bola označená 53 krát z celkového počtu 104, čo predstavuje 51 %. Naopak najmenej označených odpovedí má trasa zameraná na archeologické náleziská, ktorá bola označená iba 10 krát z celkového počtu 104, čo predstavuje 9,6 %. Preferencie respondentov sú rovnaké ako aj v otázke číslo 3. Tieto odpovede nám pomôžu vytvoriť návrh poznávacích a zážitkových trás. Naša druhá hypotéza, kde sme predpokladali, že najväčší záujem bude o trasu zameranú na sakrálné pamiatky, sa nenaplnila. Ale zároveň môžeme tvrdiť, že táto trasa patrí medzi obľúbené medzi respondentmi keďže sa umiestnila na druhom mieste hneď za trasou zameranou na kultúrne ustanovizne.

Otázka č.6

Obr. č. 8 Graf záujmu o poznáciu trasy vybraných významných osobností

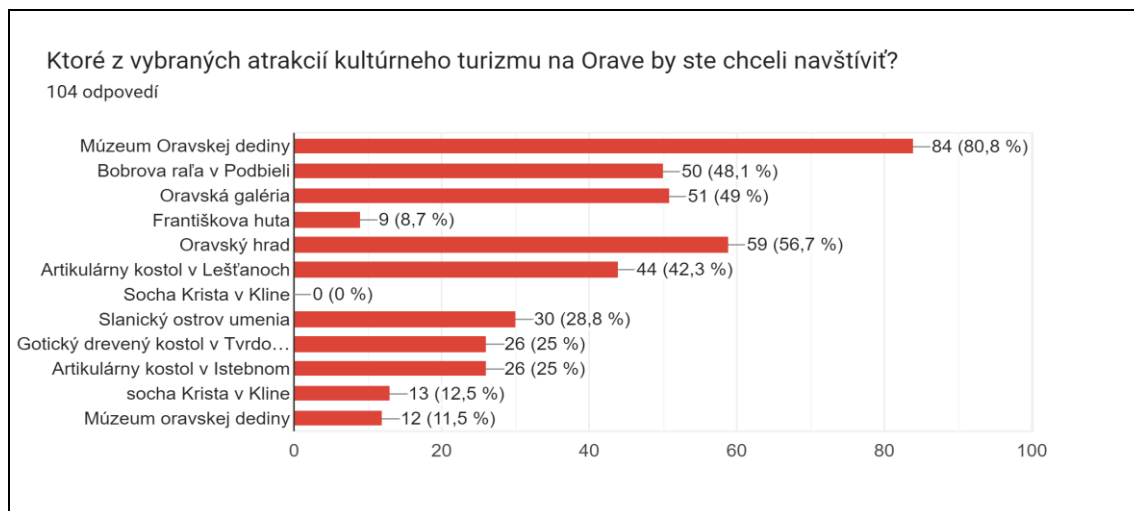

Zdroj: Vlastné spracovanie

V šiestej otázke sme zisťovali po ktorých pamiatkach významných osobností z Oravy a Kysúc by mali respondenti záujem o poznávaciu trasu. Rovnako ako aj pri predošlej otázke tak aj pri tejto mohli respondenti označiť viacero možností. Najviac respondentov označilo odpoveď Pavol Országh-Hviezdoslav, ktorá bola označená 79 krát z celkového počtu 104, čo predstavuje presne 76 %. Ďalej označený 56 krát z celkového počtu 104, čo predstavuje 53,8 % bol Martin Kukučín. Medzi obľúbené odpovede patrí Ján Palárik, ktorý bol označený 45 krát z celkového počtu 104, čo predstavuje 43,3 % a Jozef Króner, ktorý bol označený 43 krát z celkového počtu 104, čo predstavuje 41,3 %. Predpokladali sme, že najväčší záujem bude práve po pamiatkach Pavla Országha- Hviezdoslava čo sa napokon aj naplnilo.

Otázka č.7

Obr. č. 9 Graf preferencií atrakcií kultúrneho turizmu na Orave

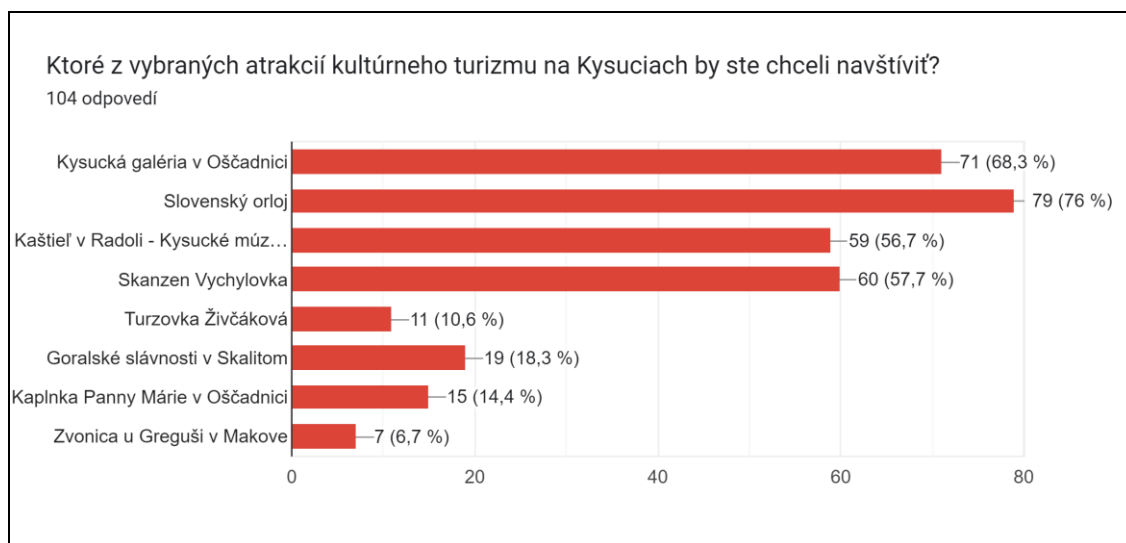

Zdroj: Vlastné spracovanie

V ďalšej siedmej otázke sme sa pýtali respondentov ktoré vybrané atrakcie kultúrneho turizmu na Orave by chceli navštíviť. Pri tejto otázke mohli respondenti opäť označiť viacero možností. Odpovede boli pomerne vyrovnané avšak Múzeum Oravskej dediny predbehlo všetky odpovede a to v počte 84 z celkového počtu 104, čo predstavuje 80,8%. Ďalej sa na druhom mieste umiestnila odpoveď Oravský hrad s počtom 59 z celkového počtu 104, čo predstavuje 56,7%. Pomerne obľúbenými boli možnosti Oravská galéria ktorú zvolilo 51 respondentov a taktiež aj Bobrova raľa v Podbieli, ktorú zvolilo 50 respondentov. Artikulárny kostol v Lešťanoch zvolilo 44 respondentov a Slanický ostrov umenia 30 respondentov. Môžeme tvrdiť, že najviac označovanými odpoveďmi sú možnosti ktoré sú medzi turistami často navštevované, preto nám aj tieto odpovede pomôžu pri vytvorení tých správnych poznávacích a zážitkových trás. V našej tretej hypotéze sme predpokladali, že najväčší záujem o navštívenie atrakcie bude práve Oravský hrad a múzeum Oravskej dediny v Zuberici. Táto hypotéza sa nám podarila naplniť aj z dôvodu veľkej obľuby týchto dvoch miest.

Otázka č.8

Obr. č. 10 Graf preferencií atrakcií kultúrneho turizmu na Kysuciach

Zdroj: Vlastné spracovanie

V poradí ôsma otázka sa týkala vybraných atrakcií kultúrneho turizmu na Kysuciach, ktoré by chceli respondenti navštíviť. Pri tejto otázke mohli respondenti označiť viacero možností a najviac označovanými odpoveďami boli Slovenský orloj, ktorý bol zvolený až 79 krát z celkového počtu 104, čo predstavuje 76 % a Kysucká galéria v Oščadnici, ktorá bola označená 71 krát z celkového počtu 104, čo predstavuje 68,3 %. Tesne za sebou boli označované odpovede skanzem Vychylovka, ktorý bol zvolený 60 krát z celkového počtu 104, čo predstavuje 57,7 % a kaštieľ v Radoli-Kysucké múzeum, ktoré bolo zvolené 59 krát z celkového počtu 104, čo predstavuje 56,7 %. Najmenej označované boli odpovede Turzovka Živčáková, tú zvolilo 11 respondentov, a zvonica u Greguši v Makove, tú zvolilo iba 7 respondentov. Usudzujeme tak že najmenej označované odpovede boli práve tie, ktoré nie sú až tak populárne a vyhľadávané a naopak najviac označované boli atrakcie, ktoré sú turistami viac navštevované. V našej poslednej, štvrtej, hypotéze sme predpokladali, že najväčší záujem o navštívenie atrakcie bude práve skanzen Vychylovka. Táto hypotéza sa nám nenaplnila, ale stále môžeme tvrdiť, že táto atrakcia je medzi respondentmi pomerne obľúbená.

Otázka č.9

Obr. č. 11 Odôvodnenie neúčasti na kultúrnom turizme

Ak nie ste účastníkom kultúrneho turizmu, uveďte dôvod, prečo.

7 odpovedí

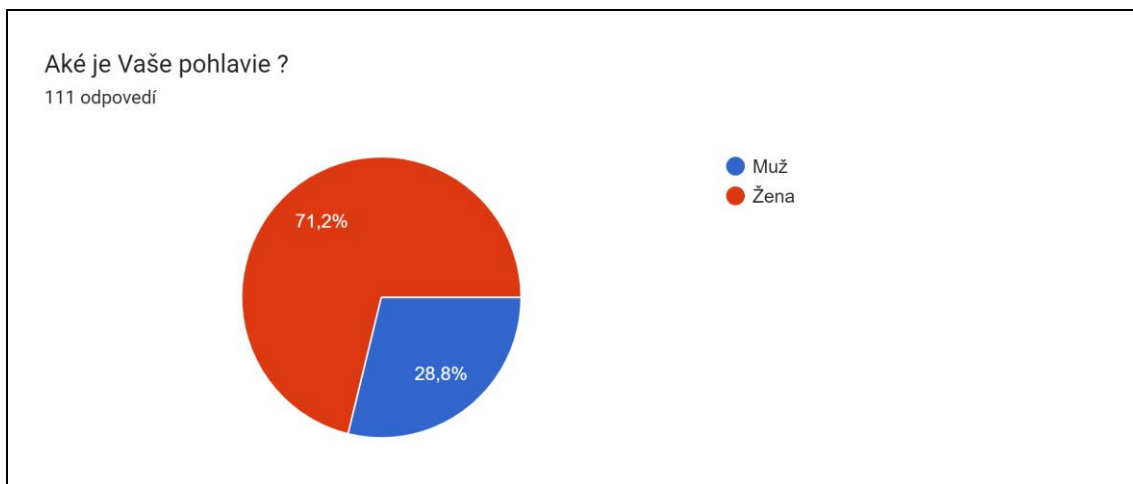
- nebaví ma to
- Nedostatok informácií o možnostiach v okolí
- lebo
- Neviem
- nezaujíma ma
- nezaujíma ma tento typ cestovného ruchu
- Mám iné záujmové činnosti šport

Zdroj: Vlastné spracovanie

Na otázku číslo 9 nám odpovedali iba tí respondenti ktorí v prvej otázke „ Ste účastníkom Kultúrneho turizmu ? " zvolili možnosť nie, nie som účastníkom kultúrneho turizmu. Respondentov bolo dokopy 7 a odpovede boli rôznorodé. Našli sa tu zástanci toho názoru, že ich kultúrny turizmus vôbec nezaujíma alebo majú iné záujmové činnosti ako je napríklad šport.

Otázka č.10

Obr. č. 12 Graf pohlavia

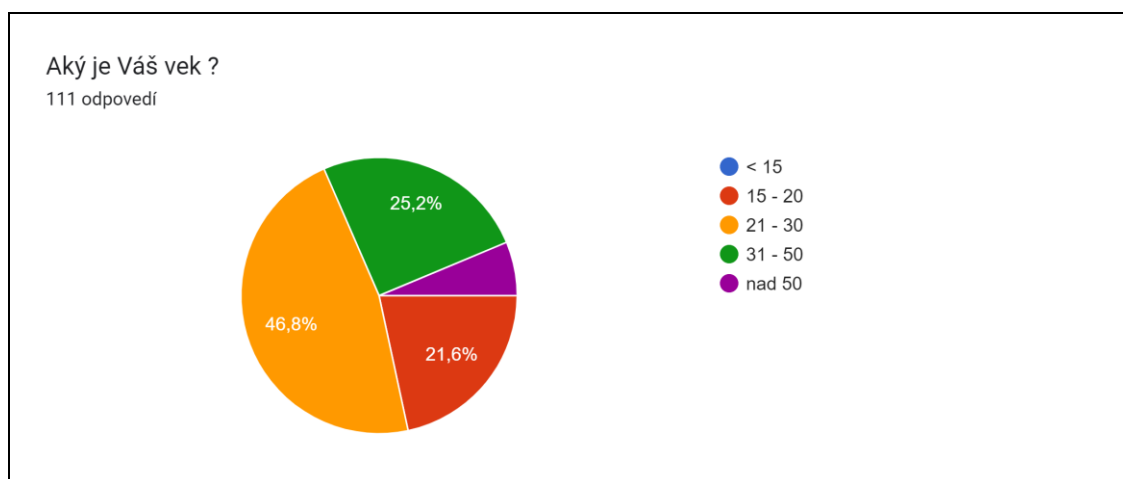

Zdroj: Vlastné spracovanie

V poradí desiatu otázku bola zameraná na pohlavie respondentov a nášho dotazníka sa zúčastnilo spolu 111 respondentov z toho 71 %, čo predstavuje 79 respondentov, tvorili ženy a 28,8 %, čo predstavuje 32 respondentov, tvorili muži.

Otázka č.11

Obr. č. 13 Graf veku

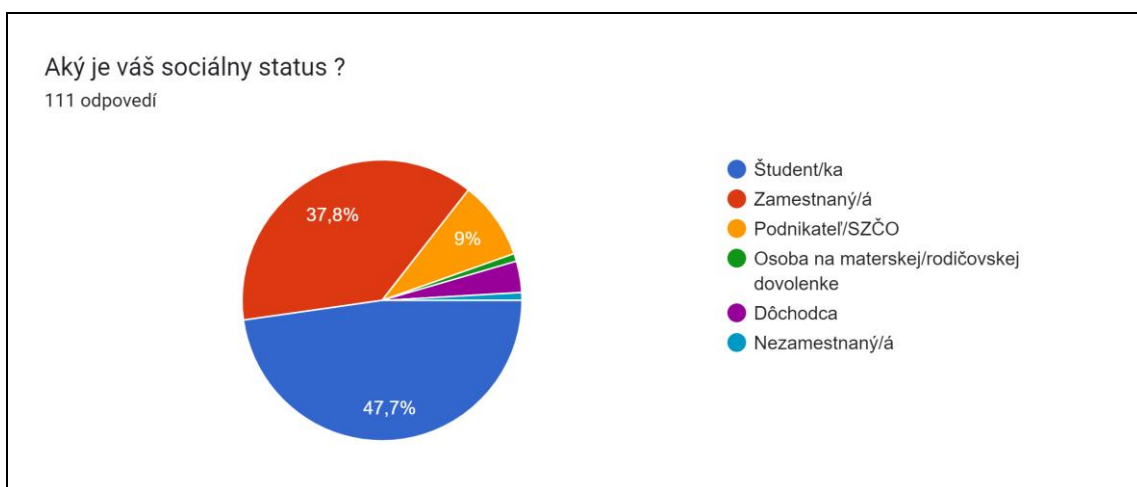

Zdroj: Vlastné spracovanie

V jedenástej otázke sme sa pýtali našich respondentov na ich vek. Najväčšie percento respondentov sa nachádza v rozmedzí od 21-30 rokov, teda 46,8 %, čo predstavuje 52 respondentov. Druhé najväčšie zastúpenie má rozmedzie 31- 50 rokov a to 25,2 %. Rozmedzie rokov 15-20 tvorí 21,6% a najmenšie zastúpenie má rozmedzie nad 50 rokov a to 6,3 %. Ako môžeme vidieť obsiahnuté sú rôzne vekové kategórie okrem kategórie do 15 rokov.

Otázka č.12

Obr. č. 14 Graf sociálneho statutu

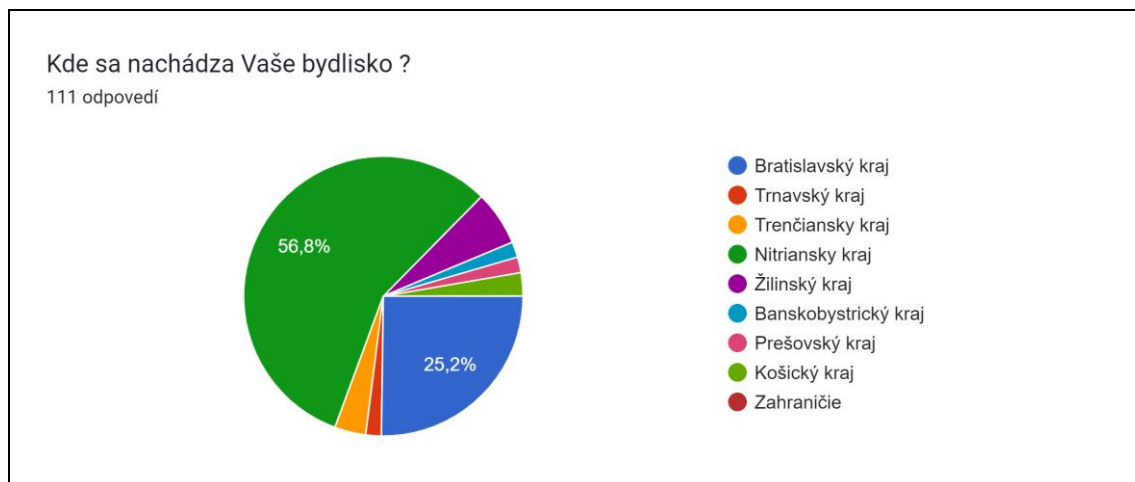

Zdroj: Vlastné spracovanie

Predposlednou otázkou, v poradí dvanástou , sme sa pýtali našich respondentov na ich sociálny status. Máme obsiahnutých mnoho skupín , no najväčšie percento z opýtaných tvoria práve študenti a to konkrétne 47,7 %, čo predstavuje 53 respondentov. Vysoké zastúpenie majú aj zamestnaní ľudia a to 37,8 % a presne 9 % tvoria podnikatelia alebo SZČO. Dôchodcovia predstavujú 3,6 % a z ostatných percent je jedna osoba na materskej alebo rodičovskej dovolenke a taktiež je jedna osoba nezamestnaná.

Otázka č.13

Obr. č. 15 Graf bydliska

Zdroj: Vlastné spracovanie

V poslednej trinástej otázke sme sa pýtali našich respondentov z akého kraja pochádzajú. Najväčšie zastúpenie má Nitriansky kraj a to až 56,8 % , čo predstavuje 63 respondentov. Druhý najzastúpenejší je Bratislavský kraj a to 25,2 %. Menšie zastúpenie majú Žilinský kraj s 6,3 %, Trenčiansky kraj s 3,6 % a Košický kraj s 2,7 %. Najmenšie percento v počte zastúpenia majú Banskobystrický, Prešovský a Trnavský kraj s 1,8 %, čo predstavuje 2 respondentov za každý kraj. Môžeme vidieť že, odpovede sú naozaj rôznorodé a naši respondenti pochádzajú zo všetkých krajov Slovenska.

3.2 Návrh poznávacích a zážitkových trás

Aj na základe výsledkov nášho dotazníka ale hlavne po preskúmaní územia Oravy a Kysúc sme vytvorili návrh zážitkovo- poznávacích trás a to konkrétne troch, ktorým sme dali názvy :

1. Po pamiatkach významných osobností Oravy a Kysúc
2. Pútnická cesta po Orave a Kysuciach
3. Po stopách klasickej architektúry

3.2.1 Po pamiatkach významných osobností Oravy a Kysúc

Tabuľka č. 1 Po pamiatkach významných osobností Oravy a Kysúc

1. Po pamiatkach významných osobností Oravy a Kysúc			
<i>Číslo</i>	<i>Názov</i>	<i>Miesto</i>	<i>Región</i>
1.	Expedícia Hviezdoslavovej Hájnikovej ženy	Oravská Polhora	Orava
2.	Literárne múzeum P.O. Hviezdoslava	Dolný Kubín	Orava
3.	Pamätný dom Martina Kukučina	Jasenová	Orava
4.	Rodný dom Jozefa Kronera	Staškov	Kysuce

Zdroj : Vlastné spracovanie

Prvou vytvorenou trasou je trasa orientovaná na pamiatky významných osobností, ktoré pochádzajú z Oravy a Kysúc. Najznámejšou osobnosťou tohto regiónu je básnik Pavol Országh Hviezdoslav.

Prvou zastávkou je práve teda expedícia Hviezdoslavovej Hájnikovej ženy, ktorá sa nachádza v Oravskej Polhore. V tomto prostredí básnik čerpal inšpirácie pre svoje diela a taktiež táto expozícia približuje dielo Hájnikovej ženy od jeho vzniku, prvého vydania tlačou cez všetky doterajšie vydania a odraz v iných umeniach.

Po stopách P.O. Hviezdoslava by sme pokračovali a druhou zastávkou tejto trasy je literárne múzeum P.O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne. Toto najstaršie literárne múzeum na Slovensku približuje nielen tvorbu, ale aj život jedného z najvýznamnejších autorov slovenskej literatúry.

Tretou zastávkou je pamätný dom Martina Kukučina v Jasenovej na Orave. Tento dom sprítomňuje prostredie, v ktorom sa narodil a vyrástol tento slovenský prozaik. Návštevníci tohto domu si môžu prezrieť aj literárnu časť tejto expozície, ktorá je venovaná Kukučinovej literárnej tvorbe.

Poslednou zastávkou je rodný dom Jozefa Kronera v Staškove. V tomto dome sa narodil známy herec a návštevníci si tu môžu prezrieť rôzne fotografie a osobné predmety a môžu tak nahliadnuť do života Jozefa Kronera (kamnavylet.sk).

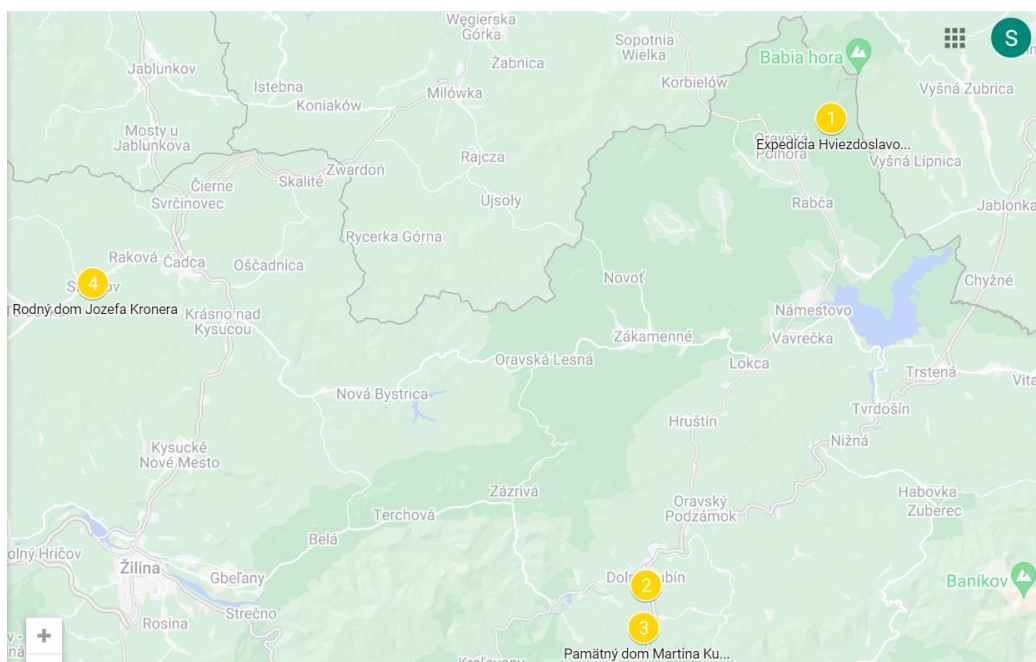
Kompletne vytvorenú trasu sme spracovali cez My maps Google, kde je dostupná verejne online pre všetkých. Zájemcovia o túto trasu sa k nej dostanú jednoducho prekliknutím priamo cez link :

https://www.google.com/maps/d/edit?mid=1wfvnOjoukFeGz7q1EmJmnoWnORR_AgA&usp=sharing

Ku každej zastávke sme pridali základné informácie o danej atrakcii a taktiež obsahuje aj fotografie miesta na priblíženie atrakcie pre turistov.

Táto trasa má edukačný zámer a mohla by byť určená pre študentov stredných škôl. Návšteva týchto miest by študentom oživila vyučovací proces a trasa by ich obohatila o zaujímavé poznatky zo života osobností Oravy a Kysúc.

Obr. č. 16 Zážitkovo poznávacia trasa „Po pamiatkach významných osobností Oravy a Kysúc“

Zdroj: Vlastné spracovanie

3.2.2 Pútnická cesta po Orave a Kysuciach

Tabuľka č. 2 Pútnická cesta po Orave a Kysuciach

2. Pútnická cesta po Orave a Kysuciach			
<i>Číslo</i>	<i>Názov</i>	<i>Miesto</i>	<i>Región</i>
1	Kaštieľ v Radoli	Radol'a	Kysuce
2.	Gotický drevený kostol	Tvrdošín	Orava
3.	Artikulárny kostol	Istebné	Orava
4.	Drevený artikulárny kostol	Leštiny	Orava

Zdroj: Vlastné spracovanie

Táto trasa s názvom Pútnická cesta po Orave a Kysuciach je orientovaná na sakrálné pamiatky a to prevažne na kostoly a jeden kaštieľ.

Prvým miestom je kaštieľ v Radoli, patriaci medzi najstaršie kultúrne pamiatky na Kysuciach. Okrem toho je tento kaštieľ zároveň aj múzeom a ponúka svojim návštevníkom niekoľko stálych expozícií, ktoré približujú život na Kysuciach v dávnej minulosti.

Následne nasledujú tri kostoly, kde prvým z nich je Gotický drevený kostol v Tvrdošíne, ktorý je zaradený do svetového zoznamu dedičstva UNESCO. Interiér ponúka bohaté ornamentálne maľby alebo aj barokový oltár zo 17. storočia.

Druhým kostolom je Artikulárny kostol v Istebnom, ktorý patrí medzi národné kultúrne pamiatky Slovenska. Interiér tohto kostola je taktiež vyzdobený rôznymi maľbami a nechýba ani barokový oltár. Zvláštnosťou tohto artikulárneho kostola je, že ako jediný kostol má pôvodný drevený kalich a jeho pôdorys je v tvare kríža.

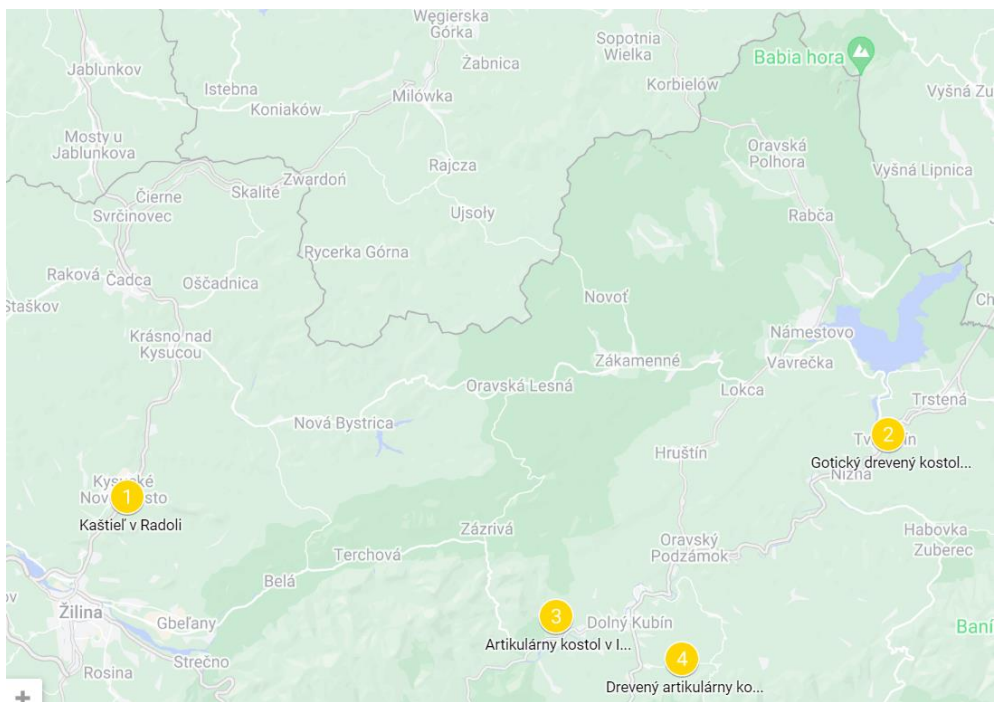
Posledným tretím kostolom je Drevený artikulárny kostol v Leštinách, ktorý je zaradený taktiež do svetového zoznamu dedičstva UNESCO. Zaujímavosťou tohto kostola je, že tu bol pokrstený slávny Pavol Országh Hviezdoslav (kamnavylet.sk).

Kompletne vytvorenú trasu sme spracovali cez My maps Google, kde je dostupná verejne online pre všetkých. Záujemcovia o túto trasu sa k nej dostanú jednoducho prekliknutím priamo cez link :

https://www.google.com/maps/d/edit?mid=1bQvCXRYsfEKwFre-T0YAbc_pLc3An98&usp=sharing

Ku každej zastávke sme pridali základné informácie o danej atrakcii a taktiež obsahuje aj fotografie miesta na priblíženie atrakcie pre turistov. Táto nami vytvorená trasa má taktiež edukačný zámer a je vhodná pre milovníkov sakrálnych pamiatok.

Obr. č. 17 Zážitkovo- poznávacia trasa „ Pútnická cesta po Orave a Kysuciach"

Zdroj: Vlastné spracovanie

3.2.3 Po stopách klasickej architektúry

Tabuľka č.3 Po stopách klasickej architektúry

3. Po stopách klasickej architektúry			
Číslo	Názov	Miesto	Región
1.	Skanzen Vychylovka	Nová Bystrica-časť Vychylovka	Kysuce
2.	Bobrova raľa	Podbiel	Orava
3.	Múzeum Oravskej dediny	Zuberec	Orava
4.	Oravský hrad	Oravský Podzámok	Orava

Zdroj : vlastné spracovanie

Tretou a zároveň poslednou nami vytvorenou trasou je trasa s názvom po stopách klasickej architektúry.

Prvou zastávkou je skanzen Vychylovka. Toto múzeum Kysuckej dediny, ktoré sa nachádza v prírode ukazuje krajinu, životné prostredie, ľudovú architektúru, spôsob života a kultúru obyvateľov Kysúc z 19. storočia.

Druhou zastávkou je Bobrova raľa v obci Podbiel. Nachádza sa tu až 64 pôvodných dreveníc z konca 19. storočia a tvoria tak najväčší zachovaný komplex pôvodnej ľudovej architektúry v strednej Európe. Zaujímavosťou je, že, niektoré drevenice sú stále obývané a slúžia na ubytovanie turistov.

Tretou zastávkou je múzeum Oravskej dediny, ktoré sa nachádza len kúsok od dediny Zuberec. Návštevníci tohto miesta si môžu prezrieť ako sa kedysi žilo na typickej Oravskej dedine a priblížiť tak objekty ľudovej architektúry a ich zariadenie. Zároveň si môžu turisti porovnať bývanie na Orave s bývaním na Kysuciach.

Poslednou štvrtou zastávkou tejto trasy je jeden z najznámejších a najkrajších hradov na Slovensku a tým je Oravský hrad. Tento hrad, ktorý sa upína nad obcou Oravský podzámok, tvorí výraznú dominantu celého regiónu. Táto dominanta Oravy láka nielen slovenských turistov ale obľubujú ho aj turisti zo zahraničia nielen vďaka svojej architektúre ale aj vďaka svojmu interiéru (kamnavylet.sk).

Kompletne vytvorenú trasu sme spracovali cez My maps Google, kde je dostupná verejne online pre všetkých. Záujemcovia o túto trasu sa k nej dostanú jednoducho kliknutím priamo cez link :

<https://www.google.com/maps/d/edit?mid=1sKLIAIQgMYjIGxSTg8XbRK02LCI1PrE&usp=sharing>

Ku každej zastávke sme pridali základné informácie o danej atrakcii a taktiež obsahuje aj fotografie miesta na priblíženie atrakcie pre turistov.

Táto trasa má taktiež edukačný zámer a má slúžiť na poznávanie kultúry, architektúry a života v regiónoch Orava a Kysuce. Na svoje si prídu všetci milovníci histórie ale aj tí, ktorí sa chcú dozvedieť ako sa žilo v typických dedinách na Orave a Kysuciach.

Obr. č. 18 Zážitkovo- poznávacia trasa „Po stopách klasickej architektúry "

Zdroj: Vlastné spracovanie

Záver

Kultúrny turizmus, ako jedna z najrýchlejšie sa rozvíjajúcou formou cestovného ruchu, je medzi turistami veľmi obľúbený a vyhľadávaný. Je založený na poznávaní aj materiálneho ale aj duchovného dedičstva danej oblasti. Každá destinácia a miesto má svoje vlastné, jedinečné kultúrne pamiatky a odlišujú sa od iných miest svojou vlastnou kultúrou a to isté môžeme tvrdiť aj pri nami zvolenými regiónmi Orava a Kysuce.

V teoretickej časti sme si zadefinovali pojem cestovný ruch všeobecne a následne sme zamerali konkrétne už na samotný kultúrny turizmus. Zdefinovali sme si jeho históriu, delenie a taktiež jeho vybrané typy. Následne sme sa zamerali na naše konkrétne vybrané regióny a to Orava a Kysuce, ktoré sme zanalyzovali v rámci kultúrneho turizmu.

V druhej časti a to praktickej, sme si zanalyzovali údaje z nami vytvoreného dotazníka, ktorý bol určený prevažne pre účastníkov kultúrneho turizmu. Z informácií, ktoré sme sa dozvedeli sme následne vytvorili návrh troch zážitkovo- poznávacích trás v regiónoch Orava a Kysuce.

Celkovo môžeme tvrdiť, že v našej praktickej časti sme zistili informácie, ktoré nám pomohli splniť náš hlavný cieľ. Návrh nami vytvorených zážitkových trás má hlavne edukačný zámer a mohli by byť určené napríklad aj pre študentov stredných škôl, ktorým by návšteva takýchto miest oživila vyučovací proces a trasa by ich obohatila o zaujímavé poznatky. Zároveň sú tieto trasy vhodné pre všetkých milovníkov kultúrneho turizmu.

Zoznam použitej literatúry

1. AMBRÓZOVÁ, Jana – HRUŠOVSKÝ, Jozef – RENDOŠ, Milan. Ľudové piesne regiónov Slovenska / Spiš a Šariš. Bratislava: Národné osvetové centrum, 2009. 104 s. ISBN 978-80-7121-323-9.
2. BARANČOKOVÁ, Mária – BARANČOK, Peter. Prírodný a kultúrno-historický potenciál rozvoja cestovného ruchu v Kysuckom regióne. In Ekologické štúdie , Nitra: Slovenská ekologická spoločnosť pri SAV v spolupráci s Ústavom krajinnej ekológie SAV Bratislava a Katedrou ekológie a environmentalistiky FPV UKF v Nitre , 2019, roč. 10, č.1, s. 63-89. ISSN 1338-2853.
3. BOROVSÝ, J. – SMOLKOVÁ, E. – NIŇAJOVÁ, I., Cestovný ruch. Trendy a perspektívy. Bratislava: Wolters Kluwer SR s.r.o, 2008. 280 s. ISBN 978-80-8078-215-3.
4. BEŇUŠKOVÁ, Z. a kol. Tradičná kultúra regiónov Slovenska. Bratislava: Veda, 2005. 241 s. ISBN 80-224-0853-0.
5. CAVE, Jenny – JOLLIFFE, Lee. Urban Tourism. In Tourism: The Key Concepts. London: Routledge, 2012, pp. 268-270. ISBN 978-0415677936.
6. CHISTYAKOVA, Olga V. Ethnic Tourism as Knowing Other. In RUDN Journal of Philosophy. Moscow: People's Friendship University of Russia (RUDN University), 2020, Vol.24, No 4, pp. 720-729. ISSN 2408-8900 [cit. 14.10.2022] Dostupné na internete :
https://www.researchgate.net/publication/347310525_Ethnic_Tourism_as_Knowing_Other
7. ČARNECKÁ, Elena. Hodnoty na dlani Kysuce [elektronický zdroj]. Čadca: Kysucká knižnica v Čadci, [online], 2010. 114 s. [cit. 25.10.2022]. Dostupné na :
https://www.kniznica-cadca.sk/files/Hodnoty_na_dlani_KYSUCE_manual.pdf
8. GÚČIK, Marian, Cestovný ruch - Úvod do štúdia. 1. vydanie, Banská Bystrica: DALI-BB, 2010. 306 s. ISBN 978-80-89090-80-8.
9. GREGOROVÁ, Bohuslava a kol. Cestovný ruch a regionálny rozvoj. Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici: Belianum, 2015. 198 s. ISBN 978-80-557-0952-9.
10. HRONČEK, Pavel et al. The identification of geosites as elements of geotourism offer in Kysuce region, Slovakia [online]. In Dela. Ljubljana: Scientific publishing house of the Faculty of Arts, University of Ljubljana, 2017, Vol. 48, No.2, p.115-128 ISSN 0354-0596. [cit. 24.10.2022] Dostupné na internete:

<https://pdfs.semanticscholar.org/b048/8bc68de22da0c8d41cc13bc3e4fc601db522.pdf>

11. JARÁBKOVÁ, Jana – MALACHOVSKÝ, Andrej – PALENČÍKOVÁ, Zuzana. 1. vydanie. Vidiecky cestovný ruch a jeho perspektívy. Nitra : Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, 2021. 216 s. ISBN 978-80-552-2322-3.
12. KAM NA VÝLET. Artikulárny kostol v Istebnom. [online]. [cit. 25.1.2023]. Dostupné na internete: <https://www.kamnavylet.sk/sk/atrakcia/artikularny-kostol-v-istebnom>
13. KAM NA VÝLET. Bobrova raľa. [online]. [cit. 25.1.2023]. Dostupné na internete: <https://www.kamnavylet.sk/sk/atrakcia/bobrova-rala-podbiel>
14. KAM NA VÝLET. Drevený artikulárny kostol v Leštínach. [online]. [cit. 25.1.2023]. Dostupné na internete: <https://www.kamnavylet.sk/sk/atrakcia/dreveny-artikularny-kostol-lestiny>
15. KAM NA VÝLET. Expozícia Hviezdoslavovej Hájnikovej ženy. [online]. [cit. 25.1.2023]. Dostupné na internete: <https://www.kamnavylet.sk/sk/atrakcia/expozicia-hviezdoslavovej-hajnikovej-zeny-oravska-polhora>
16. KAM NA VÝLET. Gotický drevený kostol. [online]. [cit. 25.1.2023]. Dostupné na internete: <https://www.kamnavylet.sk/sk/atrakcia/goticky-dreveny-kostol-tvrDOSin>
17. KAM NA VÝLET. Kaštieľ v Radoli - Kysucké múzeum. [online]. [cit. 25.1.2023]. Dostupné na internete: <https://www.kamnavylet.sk/sk/atrakcia/kastiel-v-radoli-kysucke-muzeum>
18. KAM NA VÝLET. Literárne múzeum P.O. Hviezdoslava. [online]. [cit. 25.1.2023]. Dostupné na internete: <https://www.kamnavylet.sk/sk/atrakcia/literarne-muzeum-p-o-hviezdoslava-dolny-kubin>
19. KAM NA VÝLET. Múzeum oravskej dediny. [online]. [cit. 25.1.2023]. Dostupné na internete: <https://www.kamnavylet.sk/sk/atrakcia/muzeum-oravskej-dediny-zuberec>
20. KAM NA VÝLET. Oravský hrad. [online]. [cit. 25.1.2023]. Dostupné na internete: <https://www.kamnavylet.sk/sk/atrakcia/oravsky-hrad-oravsky-podzamok>
21. KAM NA VÝLET. Pamätný dom Martina Kukučina. [online]. [cit. 25.1.2023]. Dostupné na internete: <https://www.kamnavylet.sk/sk/atrakcia/pamatny-dom-martina-kukucina-jasenova>

22. KAM NA VÝLET. Rodný dom Jozefa Kronera. [online]. [cit. 25.1.2023]. Dostupné na internete: <https://www.kamnavylet.sk/sk/atrakcia/rodny-dom-jozefa-kronera-staskov>
23. KAM NA VÝLET. Skanzen Vychylovka. [online]. [cit. 25.1.2023]. Dostupné na internete: <https://www.kamnavylet.sk/sk/atrakcia/skanzen-vychylovka-nova-bystrica>
24. KEREKEŠ, Juraj. Vidiecky turizmus a agroturizmus v regiónoch turizmu. Bratislava: 1000 kníh.sk, 2019. ISBN 978-80-570-1032-6.
25. KEREKEŠ, Juraj. Vidiecky turizmus v dedinách a regiónoch turizmu na Slovensku. [online]. Bratislava, 2019. [cit. 08.10.2022]. Dostupné na internete : http://www.avv.sk/wp-content/uploads/2018/08/5Vidiecky_turizmus_v_obciach-regionoch.pdf
26. LACIKA, Ján. Orava. In Geografia: časopis pre základné, stredné a vysoké školy. Bratislava : Geoservis, 2010, roč.18, č.3, s. 113-118. ISSN 1335-9258.
27. LOCHMANNOVÁ, Alena. Cestovní ruch. První vydání. Prostějov: Computer Media s.r.o , 2015. 112 s. ISBN 978-80-7402-216-6.
28. MATLOVIČOVÁ, Kvetoslava – KLAMÁR, Radoslav – MIKA, Miroslav, Turistika a jej formy. Prešovská univerzita: Grafotlač Prešov, 2015. 550 s. ISBN 978-80-555-1530-4.
29. MCKERCHER, Bob – DU CROS, Hillary. Cultural Tourism : The Partnership Between Tourism and Cultural Heritage Management. New York: The Hawort Press, 2002. 262 s. ISBN 0- 7890-1106-9.
30. NOVACKÁ, Ľudmila – PLESNÍK, Pavol. Cestovný ruch v regiónoch a cezhraničná spolupráca. Bratislava: EKONÓM, 2000, 134 s. ISBN 80-225-1346-6.
31. NOVACKÁ, Ľudmila a kol.. Sprievodca a delegát v cestovnom ruchu. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2007. 380 s. ISBN 978-80-225-2342-4.
32. OSOBNOSTI. ORAVSKÁ KNIŽNICA. Osobnosti Oravy. [online]. [cit. 16.4.2023]. Dostupné na internete: <http://osobnosti.oravskakniznica.sk/osobnosti-oravy.html?limitstart=0>
33. PLESNÍK, Pavol. Tvorba produktu kultúrneho turizmu v regióne, Cestovný ruch v procese európskej integrácie a globalizácie. Bratislava, 2004. 208 s. ISBN 80-230-0170-1.
34. RISTIĆ, Zoran. Cultural tourism as a unique form of sustainable tourism- Cultural resources as tourism offer factors. [online]. In Proceedings of the Faculty of

- Economics in East Sarajevo. East Sarajevo: University of East Sarajevo Faculty of Economics, 2018, Vol.7, No.17, pp. 63-71. ISSN 1840 3557 [cit.12.10.2022]
Dostupné na internete:
<https://doisrpska.nub.rs/index.php/zrefis/article/view/6053/5922>
35. SLOVIAKOVÁ, Emília. Región Kysuce. [elektronický zdroj]. Organizácia cestovného ruchu Kysuce [online], 2014. 30 s. [cit. 25.10.2022]. Dostupné na internete :
https://www.regionkysuce.sk/images/stories/Brozury/brozura_region_kysuce_final.pdf
 36. ŠAMBRONSKÁ, Kristína. Výkony cestovného ruchu v rámci Žilinského samosprávneho kraja v rámci vybraných ukazovateľov. In: Medzinárodný vedecký časopis MLADÁ VEDA / YOUNG SCIENCE, Prešov: Vydavateľstvo UNIVERSUM, 2021, roč. 9, č. 1, s. 12-22. ISSN 1339-3189.
 37. ŠTEPITA, Miloš. Orava [elektronický zdroj]. Námestovo: Informačné centrum Námestovo, a.s, [online], 2013. 11 s. [cit. 25.10.2022]. Dostupné na : [brozura-orava.pdf \(zilinskazupa.sk\)](#)
 38. ŠŤASTNÁ, Milada et al. Cultural Tourism as a Possible Driver of Rural Development in Czechia. Wine Tourism in Moravia as a Case Study. [online]. In European Countryside . Brno: Sciendo, 2020, Vol. 12 , No. 3, pp. 292-311. ISSN 1803-8417 [cit. 14.10.2022] Dostupné na internete :
<https://sciendo.com/article/10.2478/euco-2020-0017>
 39. UNWTO. Rural Tourism. [online]. [cit. 12.10.2022]. Dostupné na internete :
<https://www.unwto.org/rural-tourism>
 40. VISIT ORAVA. Galérie a múzeá. [online]. [cit. 16.4.2023]. Dostupné na internete:
<https://www.visitorava.sk/galerie-a-muzea/>
 41. VISIT ORAVA. Orava. [online]. [cit. 24.10.2022]. Dostupné na internete:
<https://www.visitorava.sk/orava/>
 42. ŽILINSKÝ TURISTICKÝ KRAJ. Kysuce. [elektronický zdroj]. Žilinský turistický kraj [online], 2012. 11 s. [cit. 25.10.2022]. Dostupné na internete :
<https://www.zilinskazupa.sk/files/on-line-kniznica/kocr/brozura-kysuce.pdf>
 43. ŽILINSKÝ TURISTICKÝ KRAJ. Rodiny na spoločných výletoch [elektronický zdroj]. Žilinský turistický kraj [online], 2014. 24 s. [cit. 25.10.2022]. Dostupné na

internete : https://www.visitorava.sk/wp-content/uploads/2018/08/brozura-Rodiny_ORAVA.pdf

Zoznam príloh

Príloha č. 1 Dotazník Kultúrny turizmus v regiónoch Orava a Kysuce

Kultúrny turizmus v regiónoch Orava a Kysuce

Dobrý deň, som študentkou Ekonomickej univerzity v Bratislave. Chcela by som Vás poprosiť o vyplnenie môjho dotazníka k bakalárskej práci, ktorý je zameraný na tému Kultúrny turizmus v regiónoch Orava a Kysuce. Údaje z dotazníka sú vyhodnocované anonymne a slúžia výhradne na výskumné účely k mojej bakalárskej práci.

Vopred ďakujem všetkým za Váš čas a vyplnenie môjho dotazníka.

Sofia Kürthiová

1. Ste účastníkom kultúrneho turizmu ?

- Áno, som.
- Nie, nie som.

2. Na škále od 1 do 5 ako veľmi preferujete kultúrny turizmus ? (škála od 1 do 5 pričom 1 je najmenej a 5 je najviac)

3. Ktoré z vybraných atrakcií kultúrneho turizmu najčastejšie navštevujete ?

- Sakrálne pamiatky (kostoly, chrámy, katedrály, pútnické miesta, kláštory...)
- Svetské historické architektonické pamiatky (hrady, zámky, zrúcaniny, kaštiele...)
- Archeologické náleziská (vykopávky, ruiny, staré sídla, pohrebiská...)
- Pamiatky ľudovej architektúry (skanzeny)
- Kultúrne ustanovizne (múzeá, divadlá, galérie, knižnice...)
- Kultúrne podujatia (koncerty, folklórne festivaly...)
- Kultúrne krajiny (parky, vodné kanály, záhrady...)
- Iné

4. Ako často sa zúčastňujete atrakcií kultúrneho turizmu ?

- 1-2 krát do roka
- 3-5 krát do roka
- 6-9 krát do roka

- 10 a viac krát do roka

5. Na akej kultúrno-poznávacej trase by ste mali záujem sa zúčastniť ?

- Trasa zameraná na sakrálné pamiatky
- Trasa zameraná na architektonické pamiatky
- Trasa zameraná na archeologické náleziská
- Trasa zameraná na pamiatky ľudovej architektúry
- Trasa zameraná na kultúrne ustanovizne
- Trasa zameraná na kultúrne podujatia
- Trasa zameraná na kultúrne krajiny
- Iné

6. Po pamiatkach ktorých významných osobností z Oravy a Kysúc by ste mali záujem o poznávaciu trasu?

- Ján Palárik
- Jozef Króner
- Martin Kukučín
- Anton Bernolák
- Margita Figuli
- Martin Hattala
- Pavol Országh- Hviezdoslav
- Ladislav Nádaši-Jégé
- Eugen Cernan
- Rudolf Jašík

7. Ktoré z vybraných atrakcií kultúrneho turizmu na Orave by ste chceli navštíviť ?

- Múzeum Oravskej dediny
- Bobrova raľa v Podbieli
- Oravská galéria
- Františkova huta

- Oravský hrad
- Artikulárny kostol v Lešťanoch
- Socha Krista v Kline
- Slanický ostrov umenia
- Gotický drevený kostol v Tvrdošíne
- Artikulárny kostol v Istebnom
- Iné

8. Ktoré z vybraných atrakcií kultúrneho turizmu na Kysuciach by ste chceli navštíviť ?

- Kysucká galéria v Oščadnici
- Slovenský orloj
- Kaštieľ v Radoli - Kysucké múzeum
- Skanzen Vychylovka
- Turzovka Živčáková
- Goralské slávnosti v Skalitom
- Kaplnka Panny Márie v Oščadnici
- Zvonica u Greguši v Makove
- Iné

9. Ak nie ste účastníkom kultúrneho turizmu uveďte dôvod, prečo. (otvorená otázka)

10. Aké je Vaše pohlavie ?

- Muž
- Žena

11. Aký je Váš vek ?

- < 15
- 21 – 30
- 31 – 50
- nad 50

12. Aký je Váš sociálny status ?

- Študent/ka
- Zamestnaný/á
- Podnikateľ/SZČO
- Osoba na materskej/rodičovskej dovolenke
- Dôchodca
- Nezamestnaný/á

13. Kde sa nachádza Vaše bydlisko ?

- Bratislavský kraj
- Trnavský kraj
- Trenčiansky kraj
- Nitriansky kraj
- Žilinský kraj
- Banskobystrický kraj
- Prešovský kraj
- Košický kraj
- Zahraničie